

ANÀLISI DE LA LLEI 3/2018, DE 23 D' OCTUBRE, DE MODIFICACIÓ DE LA LLETRA E) DE L' APARTAT 1 DE L' ARTICLE 7 DE LA LLEI 14/2017, DE LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA, SOBRE REQUISIT DE PERMANÈNCIA EN UN SERVEI RESIDENCIAL PERMANENT DE TIPUS SOCIAL, SANITARI O SOCIOSANITARI, PER TENIR DRET A LA RGC

5 de noviembre de 2018

Sixte Garganté Petit, membre de la Comissió promotora de la ILP per la RGC

En record de Jaume Botey i Vallés

Recordant a Dolors Bassa i Coll

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, el dia 25 d' octubre de 2018, ha publicat la Llei 3/2018, del 23 d'octubre, de modificació de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania ¹.

Aquesta modificació de la Llei de la renda garantida de ciutadania (RGC) s' ha produït arrel d' una esmena del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar ² i s'ha tramitat abans de fer un any de l' aprovació de la Llei per que, en paraules del Preàmbul de la Llei de modificació, *“l'experiència ha permès constatar que hi ha persones que, tot i disposar d'un servei residencial, no tenen cobertes totes les necessitats bàsiques, o només les hi tenen d'una manera provisional”*.

La modificació es fa només per canviar la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.

El text que es va sotmetre a votació del Ple del Parlament és fruit d' una transacció entre el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Junts per Catalunya i Grup Republicà, i, després -i malgrat- dels posicionaments particulars i matisacions que cada grup parlamentari va expressar al Ple del Parlament ³, es va aprovar per unanimitat, i es va modificar, en el sentit que s' expressarà, la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.

La modificació és d' enorme importància per que afecta un dels requisits per accedir a la RGC.

L' objecte del present Informe és analitzar la modificació i les seves conseqüències.

¹.- Annex 1 del present Informe.

².- Annex 2 del present Informe.

³.- Annex 3 del present Informe.

L' anàlisi es farà des de les següents perspectives:

1. El per què de la modificació de la lletra e). de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.
2. Anàlisi de la modificació de la lletra e). de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.
 - a) El requisit establert a la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 en la seva redacció inicial

Primer.- El col·lectiu de persones afectades pel requisit

Segon.- Les condicions que s' han de complir o no complir (en que consistia el requisit) per accedir a la RGC.

Tercer.- Conclusions

- b) El caràcter i el contingut de l' actual requisit de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7.

Primer.- Sobre l'objecte, la causa i la finalitat de la modificació.

Segon.- Sobre el caràcter de permanència en un servei residencial permanent.

Tercer.- Col·lectius de persones que poden accedir a la RGC amb l'actual requisit de permanència.

Quart.- Sobre l' obligació de seguir un pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i apoderament

Cinquè.- Conclusions

- c) La Disposició Final, sobre l' entrada en vigor i els efectes econòmics de la modificació de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7. de la Llei de la RGC.

Primera.- El per què de la tramitació de l' esmena pel procediment de lectura única.

Segona.- La regulació legal de l' entrada en vigor de les lleis.

Tercera.- La construcció jurídica de la Disposició Final, sobre entrada en vigor.

Quarta.- Les lleis de pressupostos de la Generalitat de Catalunya i la RGC

Cinquena.- Possibles conseqüències jurídiques de posposar en el temps els efectes econòmics del dret a una prestació econòmica.

Sisena.- Conclusions

3. Conclusions Finals

EL PER QUÈ DE LA MODIFICACIÓ DE LA LLETRA E). DE L' APARTAT 1 DE L' ARTICLE 7. DE LA LLEI DE LA RGC

Al Preàmbul de la Llei de modificació de la lletra e). de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC, que és coincident quasi literalment amb el Preàmbul de l' esmena inicial presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, s' hi exposen amb claredat els motius per aprovar la modificació legal. Per tal de ser fidels i respectuosos amb els motius del legislador, es fa menció literal del Preàmbul.

Atès que el requisit de no ésser beneficiari d' una prestació de servei residencial permanent *“responia a la consideració que les persones que disposen d'un servei residencial permanent tenen cobertes les necessitats bàsiques d'alimentació i higiene intrínseques al servei residencial, cosa que deixaria sense efecte l'objectiu de la prestació”*.

Atès que *“hi ha persones que, tot i disposar d'un servei residencial, no tenen cobertes totes les necessitats bàsiques, o només les hi tenen d'una manera provisional. Aquest cas es dona singularment en dos col·lectius concrets, el de les persones sense llar i el de les dones víctimes de violència masclista, que sovint disposen d'un servei residencial provisional però no tenen garantits uns ingressos mínims que els permetin gaudir d'autonomia i tenir una participació activa en la societat”*.

Atès que la clàusula continguda a l' article 7 apartat 3 que *“estableix que, excepcionalment, tenen dret a percebre la renda garantida de ciutadania les persones que, a pesar de no complir els requisits establerts, es troben, per circumstàncies extraordinàries, en una situació d'especial necessitat”*, podria donar cabuda als col·lectius, que malgrat no compleixin els requisits, podrien arribar a tenir dret a la RGC, no ha estat desplegada reglamentàriament pel Govern.

Atès que *“després de l'entrada en vigor de la llei, el 15 de setembre de 2017, l'experiència ha permès constatar que hi ha persones que, tot i disposar d'un servei residencial, no tenen cobertes totes les necessitats bàsiques, o només les hi tenen d'una manera provisional”*.

Aquesta experiència no és altra que la denegació que el Departament de Treball, Afers socials i Famílies ha fet de la RGC a les persones d' aquests col·lectius ⁴.

Per tot això, *“amb l'objectiu de regular d'una manera segura el dret d'accés d'aquests col·lectius a la renda garantida de ciutadania, atesa la necessitat de respondre amb urgència a les situacions de risc d'exclusió social”*, es presenta l' esmena.

⁴ .- Aquesta circumstància es veu confirmada pel text de l' article 7 apartat 1 lletra e) de l' esborrany de Reglament -es pot veure el seu contingut al quadre que hi ha a la pàgina 6 d' aquest Informe- que estableix que s' ha d'entendre per ser beneficiari d' una prestació de servei residencial permanent i en quines condicions es podrà accedir a la RGC; en definitiva que de moment el Govern considera que, de moment, no tenen dret a la RGC.

L' esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar proposava fer el següent afegit a la lletra e) de l' apartat 1 de l', article 7

»1. Tenen dret a la renda garantida de ciutadania, amb la condició de titulars, les persones que compleixen els requisits següents:

[...]

*»e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat, **a excepció de persones sense sostre i dones víctimes de violència de gènere que estiguin fent ús d'un recurs residencial.**»*

Aquesta esmena d' adició del text remarcat en negreta pretenia només -i aquesta precisió és important- que tinguessin dret a la RGC determinats col·lectius malgrat fossin beneficiaris d'un servei residencial permanent, per les raons ja exposades al Preàmbul de la Llei 3/2018.

Però el resultat final de la tramitació parlamentària està lluny, molt lluny, del contingut i del sentit de l' esmena inicial; l' esmena inicial era una excepció al requisit -no ésser beneficiari d' una prestació pública o privada de servei residencial permanent- , i amb el text final aprovat es pretén establir un nou/diferent requisit.

En tot cas, ni l' esmena inicial, ni el text finalment aprovat eren necessaris per resoldre el problema si el Govern de la Generalitat hagués tingut i tingués la voluntat d' aplicar, de forma efectiva -en el sentit de l' article 37 de l' Estatut d' Autonomia- la Llei de la RGC.

ANÀLISI DE LA MODIFICACIÓ de la LLETRA E). de L' APARTAT 1 DE L' ARTICLE 7 DE LA LLEI DE LA RGC

Sens perjudici de les referències que necessàriament si faran en els posteriors apartats d' aquest escrit, per tal de facilitar-ne la comprensió cal visibilitzar des d' un primer moment el text inicial de l' article, apartat i lletra ara modificats, el text de l' esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el text de la modificació aprovada, i, també -en la mesura que preveu el desplegament reglamentari de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7- el text de l' esborrany de Reglament que el Govern ha fet públic.

El **color verd** de la lletra s'utilitza per remarcar el text que, després de la modificació aprovada de la Llei, continua igual que al text inicial de la Llei.

El **color lila** de la lletra s'utilitza per remarcar el text de l' esmena presentada pel Grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar que resulta coincident amb el text final de la modificació aprovada.

El **color vermell** de la lletra s'utilitza per remarcar les coincidències entre el text de l'esborrant del Reglament del Govern i el nou text de la Llei, aprovat a través de l'esmena transaccionada.

El **color blau** de la lletra s'utilitza per remarcar el text de la nova lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la Llei, que s'ha incorporat al text aprovat durant la tramitació parlamentaris de l'esmena del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i la transacció final aprovada, i que no estava al text de l'esborrany de Reglament del Govern.

Ja des de l'inici es pot afirmar, sens perjudici de l'anàlisi que se'n farà posteriorment, que:

1er.- El text inicial de la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la Llei de la RGC només establia com a requisit per poder accedir a la RGC *"No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat"*, de forma que les persones que fossin beneficiàries d'un servei residencial temporal podien accedir a la RGC.

2º.- Amb la modificació de la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la Llei de la RGC, tan si el servei residencial és permanent com si és temporal, per poder accedir a la RGC caldrà seguir *"un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament, amb un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial, les persones que es trobin en alguna d'aquestes circumstàncies:*

– Persones sense llar.

– Dones víctimes de violència masclista.

– Persones beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari".

TEXT INICIAL LLEI	TEXT DE L' ESMENA GRUP SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR
<p>Article 7. Requisits per a tenir dret a la renda garantida de ciutadania</p> <p>1. Tenen dret a la renda garantida de ciutadania, amb la condició de titulars, les persones que compleixen els requisits següents:</p> <p>e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.</p>	<p>«Article 7. Requisits per a tenir dret a la renda garantida de ciutadania</p> <p>»1. Tenen dret a la renda garantida de ciutadania, amb la condició de titulars, les persones que compleixen els requisits següents:</p> <p>[...]</p> <p>»e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat, a excepció de persones sense sostre i dones víctimes de violència de gènere que estiguin fent ús d'un recurs residencial.»</p>
	<p>Disposicions finals</p> <p>Primera. Entrada en vigor</p> <p>Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Segona. Habilitació pressupostària</p> <p>El preceptes que eventualment comportessin la realització de despeses amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat, produiran efectes a partir de l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.</p>
TEXT ESBORRANY REGLAMENT DEL GOVERN	TEXT DE LA MODIFICACIÓ APROVADA
<p>e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.</p> <p>Aquest caràcter de permanència ve determinat en funció de les circumstàncies de la persona i no del tipus de servei.</p> <p>En conseqüència, sempre que es compleixin la resta de requisits exigits per la Llei de RGC, podran accedir a la renda garantida les persones que visquin en un servei residencial de tipus social, sanitari o sociosanitari i que segueixin un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament, d'acord amb el corresponent informe dels professionals de suport social del Servei Residencial.</p>	<p>«e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat,</p> <p>amb el benentès que el caràcter de permanència del servei residencial ve determinat per la situació i les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació i no pas pel tipus de servei.</p> <p>En conseqüència, com a excepció al requisit d'accés establert per aquesta lletra, i sempre que compleixin la resta de requisits exigits per aquest article, poden accedir a la renda garantida de ciutadania, si segueixen un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament, amb un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial, les persones que es trobin en alguna d'aquestes circumstàncies:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Persones sense llar. – Dones víctimes de violència masclista. – Persones beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.»
	<p>Disposició final. Entrada en vigor</p> <p>Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el <i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i>, amb el benentès que el precepte modificat, en la mesura que comporti eventuales despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, no produirà efectes fins que no sigui vigent la llei de pressupostos corresponent a l'exercici immediatament posterior a l'entrada en vigor de la present llei.</p>

EL REQUISIT DE LA LLETRA E) DE L' APARTAT 1. DE L' ARTICLE 7. DE LA LLEI 14/2017, DE LA RGC EN LA SEVA REDACCIÓ INICIAL

L' article 7 apartat 1. de la Llei 14/2017, de la RGC, regula els requisits que s' han de complir per tal de poder accedir al dret; es tracta dels 5 requisits, establerts de la lletra a). a la lletra e)., de forma que s'han de complir tots 5.

El requisit de la lletra e), que és el que ara ha estat modificat, consisteix en:

“1. Tenen dret a la renda garantida de ciutadania, amb la condició de titulars, les persones que compleixen els requisits següents:.....e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat”.

És a dir, no tenen dret a la RGC, les persones que siguin *“beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”* i les persones que *“estiguin internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat”*.

Dit això anem a veure quina és la construcció jurídica, el sentit i el caràcter del requisit de la lletra e). de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.

PRIMER.- EL COL·LECTIU DE PERSONES AFECTADES PEL REQUISIT

Com tots els altres requisits regulats a l' article 7 apartat 1 de la Llei de la RGC, el requisit de no ésser beneficiàries *“d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”* s' exigeix a totes les persones que volen accedir a la RGC, no només a determinats col·lectius. Aquesta circumstància és rellevant per analitzar, posteriorment, a qui afecta el nou requisit que s'introdueix a la Llei a través de la modificació aprovada.

SEGON.- LES CONDICIONS QUE S' HAN DE COMPLIR O NO COMPLIR (EN QUE CONSISTIA EL REQUISIT) PER ACCEDIR A LA RGC.

El requisit de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7, en la redacció inicial de la Llei de la RGC està configurat de forma objectiva: NO Ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i NO estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.

El primer element objectiu, -no ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari-, està configurat per una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.

Aquest és l' element que ara és objecte de modificació legal.

Però, era necessària la modificació per poder aplicar el requisit ?.

La resposta a aquesta pregunta és clara: no era necessària la modificació per que legalment està clarament regulat el que és una prestació pública o privada, també està regulat el que és un servei residencial permanent i que és un servei residencial temporal i, finalment, està regulat que vol dir de tipus social, sanitari o sociosanitari.

La modificació legal aprovada diu tenir per objecte determinar que s'ha d'entendre per permanència en un servei residencial; però el caràcter permanent, temporal o provisional d'un servei residencial està definit a la Cartera de serveis socials de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011⁵.

En el moment de discutir-se, en seu parlamentària, el projecte de Llei per regular la RGC ja es va parlar d'aquest caràcter permanent per determinar l'element objectiu del requisit, i quan es va establir "permanent" es va fer per excloure del requisit els serveis residencials que no eren permanents. En aquest sentit és molt clarificador, com ja s'ha constatat a l'apartat anterior sobre el per què de la modificació legal, el propi Preàmbul de la Llei de modificació aprovada⁶.

De fet la Cartera de serveis socials actualment vigent defineix i diferencia els serveis residencials que són permanents dels que tenen un caràcter temporal o provisional, i ho fa per a diversos col·lectius, entre altres, les persones en risc d'exclusió social, les dones víctimes de violència masclista i els seus fills, les persones grans, les persones en situació de dependència, pel persones amb discapacitats físiques o mentals⁷.

L'altre element objectiu del requisit, no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat, no ha estat modificat, i, en conseqüència, no és objecte del present informe.

TERCER.- CONCLUSIONS

1ª.- D'acord amb la redacció inicial de la lletra e) de l'apartat 1. de l'article 7 de la Llei de la RGC tenen dret a la RGC les persones que, complint els altres 4 requisits (edat, empadronament i residència legal a Catalunya, residència continuada i efectiva a

⁵ .- La Disposició Addicional 31 de la Llei 4/2017, de de 28 de març, de Pressupostos de la Generalitat per l'any 2017, va prorrogar la vigència de la Cartera de serveis socials, de forma que en el seu apartat 2 diu: *"Es prorroga la Cartera de serveis socials aprovada pel Decret 142/2010, de l'11 d'octubre, amb les modificacions introduïdes pel marc legal vigent, i se n'amplia la vigència fins al 31 de desembre de 2017. Fins que no s'aprovin les disposicions reglamentàries corresponents, aquesta pròrroga s'aplica amb l'actualització del cost de referència, mòdul social i copagament que figura a l'annex 2 d'aquesta llei, i els criteris funcionals de la cartera vigent amb totes les actualitzacions corresponents"*.

⁶ .- El requisit de no ésser beneficiari d'una prestació de servei residencial permanent *"responia a la consideració que les persones que disposen d'un servei residencial permanent tenen cobertes les necessitats bàsiques d'alimentació i higiene intrínseques al servei residencial, cosa que deixaria sense efecte l'objectiu de la prestació"*.

⁷ .- Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011.

Catalunya els 24 mesos anteriors a la sol·licitud i no superar el llindar econòmic durant els 6 mesos anteriors a la sol·licitud), siguin beneficiaris d' una prestació pública i/o privada de servei residencial temporal i no permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari; en aquest sentit la modificació legal de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 de la Llei de la RGC era totalment innecessària.

2ª.- D' acord amb la redacció inicial de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 de la Llei de la RGC tenen dret a la RGC les persones que, complint els altres 4 requisits, no són beneficiàries de cap prestació pública i/o privada de servei residencial.

3ª.- Si això és així, per que s' ha produït la reforma legal ?.

En aquest sentit -la no necessitat de la modificació legal- son significatives les posicions d' alguns grups parlamentaris en el debat parlamentari i el propi Preàmbul de la Llei 3/2018, 23 d' octubre, de modificació de la Llei de la RGC.

La modificació s' ha produït per que el Departament de Treball, Afers socials i Famílies ha interpretat que no era prou clar el concepte de permanència en un servei residencial i, d' aquest forma, el mateix Departament de la Generalitat ha generat -sense cap altra raó que no sigui una interpretació contrària a la pròpia Llei amb el resultat de restringir de forma injustificable l' efectivitat de l' accés al dret a la RGC- la "necessitat" de la modificació, modificació que, com després s' analitzarà, també és -encara que es presenti en sentit contrari- clarament restrictiva de l' accés al dret a la RGC.

EL CARÀCTER I EL CONTINGUT DE L' ACTUAL REQUISIT DE LA LLETRA e). DE L' APARTAT 1. DE L' ARTICLE 7.

Com ja s' ha dit, el requisit per accedir a la RGC és *"no esser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari"*, i ara, es regula en quins casos es tindrà dret a la RGC quan es sigui beneficiari d' una prestació pública o privada de servei residencial de tipus social, sanitari o sociosanitari, i es fa de la següent forma:

Atès que

"amb el benentès que el caràcter de permanència del servei residencial ve determinat per la situació i les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació i no pas pel tipus de servei"

Tindran dret a la RGC

"– Persones sense llar.

– Dones víctimes de violència masclista.

– Persones beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari".

Però

"si segueixen un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament, amb un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial".

PRIMER.- SOBRE L'OBJECTE, LA CAUSA I LA FINALITAT DE LA MODIFICACIÓ

L' objecte d' aquest Informe no es analitzar el "relat polític" sobre sí amb aquesta modificació tindran dret a la RGC més persones, si no la construcció jurídica del nou requisit de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC.

L' objecte de la modificació és el caràcter de la permanència del servei residencial (*"amb el benentès que el caràcter de permanència del servei residencial"*), la causa és modificar el paràmetre per determinar que s' ha d' entendre per permanència (*"ve determinat per..... i no pas pel tipus de servei!"*) i la finalitat és regular que la permanència ve definida per *"les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació"*.

L' anàlisi del caràcter i el contingut del nou requisit es farà amb els mateixos paràmetres que s'han utilitzat per analitzar el requisit contingut a la redacció inicial de la Llei de la RGC.

SEGON.- SOBRE EL CARÀCTER DE PERMANÈNCIA EN UN SERVEI RESIDENCIAL PERMANENT.

La nova redacció de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 de la Llei de la RGC regula que s'ha d' entendre per permanència en un servei residencial, i ho fa de la següent forma:

“amb el benentès que el caràcter de permanència del servei residencial ve determinat per la situació i les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació i no pas pel tipus de servei”

Les persones han de tenir

un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial.

Amb aquesta modificació legal es vol delimitar la circumstància de la permanència amb un paràmetre temporal -“un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos”-, és a dir, que en tot cas, la persona beneficiària d' un servei residencial tindrà dret a la RGC sí les persones professionals del treball social i de suport al servei residencial on “visqui” emeten un informe que indiqui que el pronòstic de sortida del servei residencial no és de més de dotze mesos.

Aquesta forma de precisar que s' ha d' entendre per permanència no formava part de l' esmena inicial presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, i crida l'atenció que al Preàmbul de la Llei 3/2018, de modificació de la Llei 14/2017, de la RGC, no es faci cap menció a aquest contingut de la modificació aprovada, malgrat es tracti d' un requisit per accedir al dret a la RGC.

La forma en que s' ha redactat aquesta part de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 contempla dues circumstàncies:

1ª.- *“El caràcter de permanència del servei residencial ve determinat per la situació i les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació i no pas pel tipus de servei”.*

2ª.- La forma per determinar el caràcter de permanència: *“un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial”.*

1ª.- Sobre el que s' ha d'entendre per permanència en cas de ser beneficiari d' una prestació residencial

Totes les persones que són beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent o temporal de tipus social, sanitari o sociosanitari, ja ho són en funció de les seves circumstàncies personals.

El caràcter permanent o temporal d' una prestació de servei residencial està establert a la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials ⁸ i a la Cartera de serveis socials aprovada pel Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011 ⁹.

A l' Annex 1 d' aquest Decret, quan es fa l' enumeració detallada de prestacions de servei residencial hi trobem prestacions de serveis de residència permanent o temporal per persones de diferents col·lectius, entre ells, persones adultes en situació de marginació, joves vinculats a programes d' inserció laboral, persones grans amb dependència o risc social, persones amb discapacitat, mental i/o psíquica, famílies amb problemàtica social i rics d' exclusió social, dones en situació de violència masclista i els seus fills, persones amb drogodependències.

Aquest Decret, respecte a cadascuna de les prestacions de serveis residencials, estableix, en compliment de l' article 24 de la Llei 12/2007, la seva descripció i el seu objecte, les persones que en són destinatàries i el caràcter permanent o temporal del servei.

De fet, la Generalitat ha de saber respecte a totes i a cadascuna de les persones que són beneficiàries d' una prestació de servei residencial, si ho són amb caràcter permanent o amb caràcter temporal.

Així doncs les circumstàncies personals de les persones beneficiàries de la prestació no justifiquen, per sí mateixes, el canvi de paràmetre per determinar el caràcter de permanència, però el recurs que la lletra e) apartat 1 de l' article 7 fa a les circumstàncies personals serveix per establir el període de menys de 12 mesos i, d' aquesta forma, remarcar el caràcter transitori de l' estada al centre residencial i el "compromís" personal per sortir-ne quan abans millor.

⁸ .- L' article 24 de la Llei estableix: 1. La Cartera de serveis socials és l'instrument que determina el conjunt de prestacions de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.- 2. La Cartera de serveis socials ha d'incloure totes les prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques del sistema públic de serveis socials.-3. La Cartera de serveis socials ha de definir cada tipus de prestació, la població a què va destinada, l'establiment o l'equip professional que l'ha de gestionar, els perfils i les ràtios dels professionals de l'equip, i els estàndards de qualitat. En tots els casos ha de garantir l'accés a les prestacions amb el suport de l'Administració, tenint en compte criteris de progressivitat en la renda dels usuaris.- 4. Les prestacions garantides són exigibles com a dret subjectiu d'acord amb el que estableix la Cartera de serveis socials, que ha d'incloure, almenys, la necessitat d'una valoració professional prèvia i d'una prova objectiva que n'acrediti la necessitat.- 5. L'accés a les prestacions no garantides es fa d'acord amb el que estableix la Cartera de serveis socials i d'acord amb els crèdits pressupostaris assignats i aplicant-hi els principis objectius de prelación i concurrència.

⁹ .- Veure Nota 1, sobre vigència de la Cartera de serveis socials.

2ª.- Sobre la necessitat que s'emeti un Informe que indiqui que el pronòstic de sortida del servei residencial no és de més de dotze mesos

Amb el nou requisit de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 de la Llei de la RGC es regula que, als efectes exclusius de tenir dret a la RGC, serà necessari que la persona que hi vulgui accedir, tingui *“un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial”*.

Aquesta “nova” exigència és una de les raons reals de la modificació legal de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC, i que no estava al text inicial de l' esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Aquesta nova exigència també ha de ser analitzada des de diferents perspectives.

- a).**- El caràcter preceptiu de l' informe.
- b).**- Qui ha d' emetre l' informe.
- c).**- A qui s' ha d' emetre l' informe
- d).**- Quines obligacions i de quin tipus genera l' exigència d' emetre l'informe.

a).- El caràcter preceptiu de l' informe.

No hi ha cap dubte que l'Informe és preceptiu/obligatori, en el sentit que si no hi ha informe, el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies denegarà el dret a la RGC.

b).- Qui ha d' emetre l' informe.

L' informe ha de ser emès per els/les professionals del treball social i de suport al servei residencial on “visquin” les persones beneficiàries de la prestació de servei residencial.

Els professionals de treball social que “treballin/donin suport” al servei residencial són els que tenen la facultat i l' obligació d' emetre l' Informe sobre el pronòstic de sortida del servei residencial de la persona que vol accedir a la RGC.

I aquests serveis residencials, d'acord amb la Llei 12/2007, de serveis socials, poden ser de titularitat i gestió pública, de titularitat pública i gestió privada, i també de titularitat privada i gestió privada ¹⁰.

Però tots els serveis residencials, com tots els serveis socials, d'acord amb la Llei 12/2007, d' 11 d' octubre, de serveis socials, integren el sistema de serveis socials ¹¹, i tots responen a les mateixes finalitats ¹².

Els professionals del treball social i els serveis residencials en els que poden "viure" persones que volen accedir a la RGC han de facilitar "el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida", per reforçar "l'autonomia personal", a través d' una "millor qualitat de vida personal i familiar", "especialment a la prevenció de situacions de risc, a la compensació de dèficits de suport social i econòmic".

¹⁰ .- La Llei 12/2007, de serveis socials regula la iniciativa privada en els serveis socials i ho fa reconeixent que la iniciativa privada pot crear centres i establiments de serveis socials, encara que s' els pot sotmetre a un sistema d' autorització i acreditació prèvia per tal de garantir-ne la qualitat (article 68), reconeix expressament que la iniciativa privada pot ser de caràcter social , sense afany de lucre, i de caràcter mercantil, amb afany de lucre (article 69), i , finalment, a l' article 70 apartat 1. Es preveu que "Les entitats d'iniciativa privada poden formar part de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, per a la qual cosa han d'estar acreditades per l'administració competent en matèria de serveis socials".

¹¹ .- L' article 2 d' aquesta Llei, sobre sistema de serveis socials, preveu: **1.** El sistema de serveis socials és integrat pel conjunt de recursos, equipaments, projectes, programes i prestacions de titularitat pública i privada destinats a la finalitat que estableix l'article 3.- **2.** El sistema públic de serveis socials és integrat pels serveis socials de titularitat pública i els de titularitat privada acreditats i concertats per l'Administració d'acord amb el que estableix aquesta llei. Tots aquests serveis configuren conjuntament la xarxa d'atenció pública.-**3.** Els serveis socials de titularitat pública garanteixen l'existència i el desenvolupament de les accions bàsiques, i també l'equitat territorial, que contribueixen a la justícia i al benestar socials, d'acord amb el que estableix el títol II.-**4.** Els serveis socials de titularitat privada participen en l'acció social mitjançant l'acompliment d'activitats i prestacions de serveis socials, d'acord amb el que estableix aquesta llei, sota la inspecció, el control i el registre de la Generalitat.

¹² .- L' article 3 d' aquesta Llei, sobre sistema de serveis socials, preveu: **1.** Els serveis socials tenen com a finalitat assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones.-**2.** Són necessitats socials, als efectes del que estableix l'apartat 1, les que repercuteixen en l'autonomia personal i el suport a la dependència, en una millor qualitat de vida personal, familiar i de grup, en les relacions interpersonals i socials i en el benestar de la col·lectivitat. Les necessitats personals bàsiques són les pròpies de la subsistència i la qualitat de vida de cada persona.-**3.** Els serveis socials s'adrecen especialment a la prevenció de situacions de risc, a la compensació de dèficits de suport social i econòmic i de situacions de vulnerabilitat i de dependència i a la promoció d'actituds i capacitats de les persones com a principals protagonistes de llur vida.-**4.** La finalitat dels serveis socials s'aconsegueix mitjançant les actuacions, els programes transversals, els projectes comunitaris i les prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques que estableixi la Cartera de serveis socials.

El dret a accedir a la RGC no només no es pot veure condicionat pel fet d' ésser beneficiari d' un servei residencial -sigui quina sigui la gestió que es faci del servei-, si no que, a més a més, aquests serveis residencials han de tenir en compte les especials circumstàncies de les persones que puguin accedir a la RGC per tal de facilitar-li's l' accés efectiu al dret.

Les/els professionals de treball social del servei residencial han d' emetre aquest Informe per que, en cas que no ho facin s'entendria que la persona beneficiària té dret (necessita) el servei residencial durant un període de temps superior a 12 mesos i això suposaria un reconeixement del fracàs del procés d' emancipació i d' apoderament que el servei residencial ha de facilitar a la persona beneficiària del servei residencial.

Des de la perspectiva d' aquesta persona, en la mesura en que és el centre de l' atenció que reb i a la que té dret, no és desitjable que a la dona víctima de violència masclista i a les persones sense llar que estan a un servei residencial de forma temporal hagin de superar una mena de carrera d'obstacles.

c).- A qui s' ha d' emetre l' informe

En un apartat posterior s' analitzarà, més en detall, quines persones són les que estan afectades per la nova redacció del requisit, però ja des d' ara, cal dir que en la majoria dels supòsits es tracta de persones en situacions d' exclusió o en risc d' exclusió que s' han quedat sense llar, ja sigui per raó de violència masclista, ja sigui per raons de caràcter social, econòmic o personal, persones amb un grau d' autonomia limitat, en definitiva persones que en molts casos són les que més necessitat tenen d' accedir a la prestació de la RGC que és la que els hi ha de garantir -d' acord amb la Llei de la RGC¹³ *"la promoció de la persona i el seu apoderament i superar les condicions que l'han dut a necessitar aquesta prestació"*.

d).- Quines obligacions i de quin tipus genera l' exigència d' emetre l'informe.

En aquest sentit és important tenir en compte les conseqüències inherents a l' atribució de la facultat d'emetre l' informe

L' atribució de la facultat d' emetre l' informe als serveis residencials i als seus treballadors i treballadores socials comporta derivar-hi la responsabilitat i el control sobre les persones -que puguin tenir dret a la RGC- , i no es pot oblidar que es tracta de persones en situacions de precarietat extrema i tampoc es pot oblidar que l'Estatut d'autonomia i la Llei de la RGC obliguen a garantir l' efectivitat del dret a la RGC.

Aquesta obligació d' efectivitat en la gestió i el reconeixement del dret a la RGC ens porta a dues consideracions:

¹³ .- La Llei de la RGC, article 2. apartat 1.

1ª.- Els serveis residencials i els seus treballadors i treballadores socials són els que han de facilitar -en el sentí de fer-ho més fàcil- l' accés a la RGC.

2ª.- L' efectivitat del dret a la RGC no es pot veure "condicionada" pel fet que una persona sigui beneficiària d'un servei residencial, ni molt menys per la forma en que cada entitat, pública o privada, pugui gestionar el servei residencial, tampoc per la gestió de la durada de la prestació del servei assistencial.

3er.- Sobre el paràmetre temporal (no més de dotze mesos) del pronòstic de sortida del servei residencial i el dret a la RGC

El sentit que l' Informe hagi d' indicar que el pronòstic de sortida del servei residencial no és de més de dotze mesos, no és altre que delimitar amb un paràmetre temporal el temps previst que la persona estigui al servei residencial; si la previsió és que estigui més de 12 mesos, no tindrà dret a la RGC.

La finalitat d' aquesta previsió es limitar/reduir el temps durant el que una mateixa persona sigui beneficiària de les dues prestacions: la del servei residencial i la de la RGC, però aquesta finalitat i les seves possibles conseqüències són més que dubtoses, per que la persona que en pugui ser beneficiària ha de complir la resta de requisits per accedir a la RGC.

El fet que l' Informe indiqui que el pronòstic de permanència és de menys de 12 mesos dona accés a la RGC, però aquest període pronosticat de temps no determina la durada del dret a cobrar la RGC

En el cas que la persona beneficiària de la RGC surti del servei residencial abans dels 12 mesos -també si surt abans del temps pronosticat de permanència-, sí continua complint la resta de requisits, no caldrà que faci una nova sol·licitud, s'ha de mantenir i conservar la continuïtat de la prestació de la RGC.

Si el temps pronosticat per a la sortida no es compleix -per exemple si hagués estat pronosticat un període de 6 mesos- la persona continuarà tenint dret a la RGC si es fa un nou pronòstic per un temps que sumat als 6 mesos del pronòstic anterior no arriba als 12 mesos.

En el cas que la persona beneficiària de la RGC no surti del servei residencial fins després de 12 mesos -malgrat el pronòstic inicial hagués estat d' un temps inferior- perdria el dret a la RGC, però només a partir del primer dia posterior al venciment dels 12 mesos, sens perjudici que pugui fer la sol·licitud de RGC, si compleix els requisits, en el mateix moment que es produeixi la sortida del servei residencial.

TERCER.- COL·LECTIUS DE PERSONES QUE PODEN BENEFICIAR-SE DEL NOU REQUISIT DE PERMANÈNCIA.

Com s' ha dit abans, el requisit de no esser beneficiaries *“d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”* s' exigeix a totes les persones que volen accedir a la RGC, no només a determinats col·lectius.

Ara, amb el nou requisit de permanència, podran tenir dret a la RGC les persones que siguin beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari:

- a).- Dones víctimes de la violència masclista
- b).- Persones sense llar
- c).- Totes les persones beneficiaries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.

La forma de determinar qui tindrà dret resulta sorprenent per que sembla que les dones víctimes de la violència masclista i les persones sense llar no formin part del col·lectiu de les persones beneficiaries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i és evident que no és així.

El fet que *“totes les persones beneficiaries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”* puguin, en determinades circumstàncies, accedir a la RGC deixa clar que qui ara té dret a la RGC amb el nou requisit són les mateixes persones que ja hi podien tenir dret abans: Totes les persones beneficiaries d'una prestació pública o privada de servei residencial que no fos permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.

Com s' ha arribat a aquesta previsió legal, per què i quines poden ser les conseqüències jurídiques?

La cronologia i l' evolució del contingut del text que ha estat aprovat és la següent

L' esmena inicial del Grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar parlava de *“a excepció de persones sense sostre i dones víctimes de violència de gènere que estiguin fent ús d'un recurs residencial”*; amb aquesta esmena només s' exclouïa a aquests dos col·lectius de l' obligació de no esser beneficiaris de d' una prestació de servei residencial permanent, en conseqüència el col·lectiu a qui pretenia afectar l' excepció al compliment del requisit era menor que el col·lectiu a qui afectava l'obligació de complir-lo, però no es condicionava al compliment de determinades circumstàncies.

L' esborrany del Reglament del Govern parla de *“ les persones que visquin en un serveis residencial de tipus social, sanitari o sociosanitari”*, i en aquest sentit, el col·lectiu de persones afectades per l' excepció al requisit és el mateix col·lectiu afectat pel compliment del requisit, però, en aquest cas el dret d' accedir a la RGC sí es condiciona al compliment de determinades circumstàncies .

En la transacció entre els Grups parlamentaris Socialistes i Units per Avançar, Junts per Catalunya i Grup Republicà, sí tenim en compte com ha quedat el text final aprovat i les intervencions de tots ells en el debat al Ple del Parlament, als col·lectius de persones de l' esmena es va afegir *“totes les persones beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”*, augmentant d' aquesta forma, respecte a l' esmena inicial, el nombre de persones que poden complir el requisit de permanència, però introduint unes circumstàncies, i d' aquesta forma el contingut de l' esborrany de Reglament elaborat per Govern es converteix en llei.

Això sí, visibilitzant -que no sumant- els dos col·lectius de persones als que ja feia referència l' esmena del Grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar: les dones víctimes de la violència masclista i les persones sense llar.

Per què i com s'ha arribat a aquest resultat ?

Sembla clar que la transacció finalment aprovada com modificació de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC s' ha produït per “acumulació” de les dues propostes de partida, a l' esmena del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar s' hi ha sumat el text de l' esborrany del Reglament presentat pel Govern, amb algunes matisacions pel que fa a les circumstàncies que s' han de complir per poder accedir a la RGC.

En el resultat final aprovat sembla que es tracta més d' anar sumant i visibilitzant col·lectius, encara que realment no sumin, per, d' aquesta forma, donar la sensació que ara hi haurà més persones beneficiàries de la RGC.

Les conseqüències jurídiques de la modificació de l' article 7 apartat 1 lletra e) de la Llei de la RGC

Aquest apartat del present Informe està redactat amb l' objectiu de visibilitzar qui té dret a la RGC.

1er.- Totes les persones i famílies tenien dret a la RGC, des d' el 15 de setembre de 2017, si complien els requisits de les lletres a), b), c), i d) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC, i no eren beneficiàries *“d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”*, també les dones víctimes de violència masclista i les persones sense llar, i, en el cas que els hi hagi estat denegada, podran reclamar-la judicialment.

2º.- Totes les persones i famílies tenien dret a la RGC, des de l' 15 de setembre de 2017, si només eren beneficiàries d' una prestació pública o privada de servei residencial de caràcter temporal o provisional, també si és tracta de dones víctimes de violència masclista i persones sense llar. I, en el cas que els hi hagi estat denegada la sol·licitud presentada abans del dia 26 d' octubre de 2018, podran reclamar-la judicialment.

3er.- Totes les persones i famílies, a partir de l' entrada en vigor de la modificació aprovada ara pel Parlament (26.10.2018), també si és tracta de dones víctimes de violència masclista i persones sense llar, tenen dret a la RGC malgrat siguin beneficiàries

“d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari”, si es compleixen les circumstàncies que el requisit estableix, en la forma que posteriorment s’ analitzarà.

Algunes precisions sobre cadascun dels col·lectius

Aquests col·lectius de persones estan perfectament identificades a la Cartera de serveis socials de la Generalitat de Catalunya, i per a cadascun d’ ells/elles hi ha prestacions de servei residencial. Sense ànim de reflectir la totalitat dels col·lectiu i de les prestacions a les que poden tenir dret, si que és important tenir en compte a quin tipus de prestació de servei residencial poden tenir dret i com es defineix el servei residencial a la Cartera de serveis socials, definició que respon a l’ obligació regulada a la Llei 12/2007 de serveis socials ¹⁴.

Així, **les persones sense llar** poden tenir dret a un *“Servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social. Servei d'acolliment residencial temporal i de suport a persones adultes en situació d'exclusió social que no disposen de condicions sociofamiliars i d'atenció per romandre al seu habitatge o que no en disposen. Acolliment residencial temporal”*.

Les dones víctimes de violència masclista poden tenir dret a un *“Servei de pis amb suport. Servei d'acolliment temporal destinat a les dones i els seus fills i filles a càrrec, que es troben en situació de violència masclista, que han hagut d'abandonar el domicili familiar i que disposen de recursos personals i econòmics per fer front a aquesta situació però amb el suport personal, psicològic i jurídic de professionals del servei. Oferir un acolliment temporal a les dones i les seves filles i fills per tal de garantir una continuïtat en el procés de recuperació iniciat als Serveis d'Acolliment i Recuperació, i també poden tenir dret a “Serveis especialitzats, residencials i temporals, que ofereixen acolliment i atenció integral per a possibilitar el procés de recuperació i reparació a les dones i a llurs filles i fills dependents, que requereixen un espai de protecció a causa de la situació de risc motivada per la violència masclista, tot vetllant per llur autonomia”*.

¹⁴ .- L’ article 24 de la Llei estableix: *“2. La Cartera de serveis socials ha d'incloure totes les prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques del sistema públic de serveis socials.-3. La Cartera de serveis socials ha de definir cada tipus de prestació, la població a què va destinada, l'establiment o l'equip professional que l'ha de gestionar....”*

I entre altres col·lectius de persones que poden tenir dret a serveis residencials de caràcter temporal hi trobem famílies que s'han quedat sense llar ¹⁵, gent gran ¹⁶, i persones amb discapacitat física o mental ¹⁷.

El caràcter temporal del servei residencial era determinant per accedir a la RGC fins el 25 d'octubre de 2018, ara -aquesta és la finalitat pretesa per la modificació legal- no és suficient que sigui temporal, també és necessari que hi hagi *“un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial”*, i que es segueixi *“un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament”*.

QUART.- SOBRE L' OBLIGACIÓ DE SEGUIR UN PLA DE TREBALL VINCULAT A UN PROCÉS D'EMANCIPACIÓ I APODERAMENT

El nou redactat de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC estableix:

“En conseqüència, com a excepció al requisit d'accés establert per aquesta lletra, i sempre que compleixin la resta de requisits exigits per aquest article, poden accedir a la renda garantida de ciutadania, si segueixen un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament...”.

Encara que es digui *“com a excepció al requisit...”*, de fet s'ha modificat el requisit delimitant temporalment el caràcter de la permanència.

¹⁵ .- Servei d'acolliment residencial d'urgència Servei d'acolliment residencial que supleix temporalment la llar familiar en casos puntuals i d'urgència. El servei d'acolliment residencial d'urgència pot prestar-se en un establiment social o en qualsevol altre recurs que aconseguixi la mateixa finalitat. Cobriment temporal de les necessitats bàsiques que han motivat la situació d'urgència

¹⁶ .- Servei de llar residència per a gent gran de caràcter temporal o permanent. Servei d'acolliment residencial de caràcter temporal o permanent per a persones grans que vulguin ingressar-hi. Facilitat a les persones grans un grau d' autonomia suficient.- Servei de residència assistida per a gent gran amb risc social de caràcter temporal o permanent

¹⁷ .- Servei de llar residència temporal o permanent per a persones amb discapacitat intel·lectual amb necessitat de suport extens (trastorns de conducta) Servei d'acolliment residencial de caràcter temporal o permanent que té una funció substitutòria de la llar adequat per acollir a persones amb discapacitat psíquica amb necessitat de suport extens, d'acord amb el que estableix el Decret 318/2006, de 25 de juliol, dels serveis d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat. Afavorir i potenciar les habilitats d'autonomia personal, de la llar, oci, lleure i la vida comunitària dels usuaris.- Servei de llar residència temporal o permanent per a persones amb discapacitat física amb necessitat de suport intermitent Servei d'acolliment residencial de caràcter temporal o permanent que té una funció substitutòria de la llar adequat per acollir a persones amb discapacitat física, amb necessitat de suport intermitent, d'acord amb el que estableix el Decret 318/2006, de 25 de juliol, dels serveis d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat. Afavorir i potenciar les habilitats d'autonomia personal, de la llar, oci, lleure i la vida comunitària dels usuaris.

Anem a analitzar, però, quin sentit té aquesta nova exigència de seguir un pla de treball, de quin pla de treball es tracta i quina relació té amb la Llei de la RGC

En la mesura que totes les persones que són beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent o temporal de tipus social, sanitari o sociosanitari, ja ho són en funció de les seves circumstàncies personals, potser aquesta "nova" exigència és una altra de les raons reals de la modificació legal de la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la Llei de la RGC.

És aquest el sentit que té el fet que aquesta exigència s'hagi afegit al text inicial de l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar ?.

I quina és l'efectivitat d'aquesta nova exigència ?.

El primer que crida l'atenció és que aquesta circumstància no formava part de l'esmena inicial presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i que al Preàmbul de la Llei de modificació no s'hi faci cap menció.

I també és determinant que es tracta d'un requisit per accedir al dret a la RGC.

Sembla clar que el pla de treball té a veure, primer, amb el fet que la persona sigui beneficiària d'una prestació del servei residencial, i, segon, amb la finalitat que d'aquesta persona aconseguixi l'emancipació i l'apoderament.

El fet d'esser beneficiari d'un servei residencial ja comporta, en sí mateix, el dret a un pla de treball que permeti a la persona beneficiària tirar endavant (emancipació i poderament) i poder sortir del servei residencial.

L'objectiu o la finalitat del pla de treball, aconseguir l'emancipació i l'apoderament, es relaciona directament amb la finalitat de la RGC; la Llei de la RGC, en el seu article 1, estableix que el seu objecte "*es promoure llur autonomia i participació activa en la societat, a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa*", i, a l'article 2. apartat 1. , regula que la RGC "*té com a finalitat desenvolupar la promoció de la persona i el seu poderament i superar les condicions que l'han dut a necessitar aquesta prestació*".

No hi ha dubte que la finalitat d'aquest pla de treball coincideix amb la finalitat de la RGC. Dit això, cal afinar una mica més en la relació entre la RGC regulada a la Llei i aquest pla de treball.

L'apartat 2. de l'article 2 de la Llei de la RGC estableix:

"2. La renda garantida de ciutadania és un dret subjectiu, en els termes que estableix la llei, que consta de dues prestacions econòmiques:

a) Una prestació garantida, no condicionada, subjecta als requisits que estableix aquesta llei.

b) Una prestació complementària d'activació i inserció, condicionada al compromís d'elaborar, i, si s'escau, seguir, un pla d'inclusió social o d'inserció laboral, el qual té la finalitat de superar les condicions que han dut a necessitar la prestació i, per tant, deixar la renda garantida de ciutadania.

3. Els poders públics, especialment la Generalitat, han de destinar els recursos necessaris perquè es duguin a terme les prestacions de servei en forma de polítiques actives necessàries vinculades als plans d'inserció i d'inclusió. Aquests recursos han de facilitar itineraris, accions i serveis d'inclusió i integració social per a les persones que necessiten acompanyament i suport de caràcter social, i també polítiques actives d'ocupació que garanteixin el dret de les persones a ésser ocupables. Aquestes actuacions són considerades, a tots els efectes, prestacions de servei”.

Aquestes previsions legals comporten:

- Que la prestació garantida de la RGC no està condicionada a cap pla de treball, ni d' inclusió social ni d'inserció laboral.
- Que la prestació complementària de la RGC sí està condicionada, però al “compromís d'elaborar, i, si s'escau, seguir, un pla d'inclusió social o d'inserció laboral”.
- Que són els poders públics els que han de garantir que es puguin dur a terme els plans d' inclusió social i d'inserció laboral.

Aquestes característiques de la prestació econòmica de la RGC es precisen a l'article 3 de la Llei de la RGC quan, als seus apartats 1 i 2, regula que:

“1. La prestació garantida, a què fa referència l'apartat 2.a de l'article 2, és una prestació econòmica periòdica destinada a les persones i unitats familiars que no disposen dels ingressos que els garanteixin els mínims per a una vida digna.

2. La prestació complementària d'activació i inserció, a què fa referència l'apartat 2.b de l'article 2, és una prestació econòmica periòdica, de caràcter temporal, i té com a finalitat la inclusió social o laboral. És avaluable periòdicament, de manera individualitzada, i està lligada a la voluntat explícita dels beneficiaris de dur a terme les activitats del seu pla de treball”.

En el mateix sentit, l' article 10, sobre durada del dret a percebre les prestacions econòmiques de la RGC, estableix que

“La prestació complementària d'activació i inserció es percep des de l'inici del dret a la prestació, juntament amb la prestació garantida i no condicionada, amb la subscripció del compromís corresponent. La prestació és objecte de revisió al cap de dotze mesos i se'n determina la continuïtat en funció dels informes preceptius.

L' incompliment per les administracions públiques competents de l'obligació de proposar el corresponent pla individual d'inserció laboral o d'inclusió social no pot comportar la pèrdua de la prestació econòmica per part del titular o dels beneficiaris que hi puguin accedir. Si l' incompliment és imputable al titular o beneficiari, s'extingeix aquesta prestació, sens perjudici del dret a tornar-la a sol·licitar al cap de dotze mesos”.

Aquestes previsions de la Llei de la RGC són plenament aplicables al pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i d' apoderament introduït a la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 per les següents raons:

1ª.- A la modificació legal feta a la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 no es regula cap de les condicions específiques vinculades al pla de treball, ni a l' accés, també específic, al dret a prestació econòmica de la RGC. De fet, com ja s' ha dit, al Preàmbul de la Llei 3/2018, de 23 d' octubre, no s'hi fa cap menció.

2ª.- Aquesta manca de previsió legal específica a la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 no es pot entendre, en cap cas, com una modificació dels articles 1, 2, 3 i 10 de la Llei de la RGC.

3ª.- No es pot condicionar l' accés a la RGC al seguiment del pla de treball en la mesura que és una circumstància totalment aliena a la persona que té dret a accedir a la RGC.

Els plans d' inclusió social i d' inserció laboral, i també el pla de treball de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7, són una obligació, en el seu cas, de les administracions públiques, i, per això, es té dret a la RGC -a les dues prestacions econòmiques- també en els supòsits que es consideri que a la persona no li cal seguir cap d' aquests plans, i en els supòsits que ni tan sols se'ls hi ofereixi seguir-los.

4ª.- En conseqüència, per l' accés a la RGC s'han d' aplicar al pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i d' apoderament, les mateixes previsions legals de la Llei de la RGC a les que s' ha fet referència; en tot cas les persones que tinguin dret a la RGC accediran de forma no condicionada a la prestació garantida, i en la forma que legalment ja està prevista a la prestació complementària.

CINQUÈ.- CONCLUSIONS

La nova redacció de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC comporta:

1er.- Una delimitació temporal -amb un diagnòstic de no més de 12 mesos- del que s' ha d' entendre per permanència en un servei residencial.

2º.- La pretensió d' establir un condicionament/subordinació de les persones que siguin beneficiaries d' un servei residencial als serveis residencials públics o privats en els que estan vivint, en la mesura que es vol condicionar l' accés a la RGC a que el servei els hi emet l' Informe diagnòstic amb un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos.

Aquesta pretensió de condicionament/subordinació deriva cap als professionals del treball social i cap als serveis residencials el "control" i la responsabilitat sobre les persones.

Aquesta pretensió de condicionament/subordinació no pot derivar -perquè seria contrari a la Llei de serveis Socials i a la Llei de la RGC- en una impossibilitat d' accés a la RGC per qui hi tingui dret.

3er.- El pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i d' apoderament no comporta la modificació dels articles 1, 2, 3 i 10 de la Llei de la RGC que s'han d' aplicar plenament a les persones que accedeixin a la RGC en complir el requisit de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7.

LA DISPOSICIÓ FINAL, SOBRE L' ENTRADA EN VIGOR I ELS EFECTES ECONÒMICS DE LA LLEI 3/2018, DE 23 D' OCTUBRE, DE MODIFICACIÓ DE LA LLETRA E) DE L' APARTAT 1. DE L' ARTICLE 7. DE LA LLEI 14/2017, DE 20 DE JULIOL, DE LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA.

La Disposició final, sobre entrada en vigor, de la Llei 3/2018, estableix:

“Aquesta Llei entra en vigor l’endemà d’haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, amb el benentès que el precepte modificat, en la mesura que comporti eventuales despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, no produirà efectes fins que no sigui vigent la llei de pressupostos corresponent a l’exercici immediatament posterior a l’entrada en vigor de la present llei”.

Quin és l’ origen i el sentit d’ aquesta previsió ?

Aquesta previsió, en el seu origen formal, cal atribuir-la a la pròpia esmena del Grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar; l’ esmena ja establia la següent previsió:

Disposicions finals

Primera. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l’endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Segona. Habilitació pressupostària

El preceptes que eventualment comportessin la realització de despeses amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat, produiran efectes a partir de l’entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l’exercici pressupostari immediatament posterior a l’entrada en vigor d’aquesta llei.

L’ origen és clar, però el resultat final de la redacció aprovada pel Parlament no és exactament el mateix, les diferències, però, seran objecte d’ anàlisi posteriorment.

La regulació de l’ entrada en vigor i dels efectes econòmics derivats de la Llei 3/2018, planteja molts dubtes i des de diferents perspectives.

PRIMERA.- EL PER QUÈ DE LA TRAMITACIÓ DE L’ ESMENA DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR PEL PROCEDIMENT DE LECTURA ÚNICA.

Encara que es tracti d’ una qüestió de procediment parlamentari, cal preguntar-se per quin és el sentit legal de la tramitació de l’ esmena del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar pel procediment de lectura única.

El Preàmbul de l’ esmena inicial del Grup Parlamentari posa de manifest que *“atesa la necessitat de respondre amb urgència a les situacions de risc d’exclusió social” “es*

sol·licita que d'acord amb l' article 138¹⁸ -per error es diu 135- del Reglament es tramiti pel procediment de lectura única". De fet, el Ple del Parlament va decidir fer la tramitació per lectura única el mateix dia 10 d' octubre de 2018, dia en que es va aprovar.

Aquesta circumstància -tramitació parlamentària per lectura única- ens interessa per tres raons:

1ª.- Per cridar l' atenció sobre el fet que l' esmena es va presentar el 25 d' abril de 2018, va ser admesa a tràmit per la Mesa del Parlament el dia 7 de maig de 2018, i va ser votada i aprovada el dia 10 d' octubre de 2018.

Compartim amb el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i amb el conjunt del Parlament que es tracta d' una qüestió de caràcter urgent que compleix el requisit consistent en que la naturalesa del projecte aconsella la seva tramitació urgent per la via de lectura única.

Considerem que és únicament atribuïble al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies el fet que s' hagi hagut de recórrer a aquesta esmena per resoldre la situació d' urgència de les persones més pobres i en situació d' exclusió social, o en risc de ser-hi.

2ª.- Per cridar l' atenció, també, sobre la circumstància que una Llei, tramitada pel procediment de lectura única, que reconeix un dret a persones que estan en situació d' exclusió social i que reconeix explícitament que es tracta de respondre amb urgència a aquestes situacions, prevegi que els efectes econòmics del dret reconegut es produiran molt posteriorment a la seva entrada en vigor i, a més, es condicionen a qüestions pressupostàries.

3ª.- Per posar de manifest la preocupació que genera el fet que el Parlament hagi tardat quasi 6 mesos per resoldre el que tothom considera necessari i urgent, i evidenciar que la tramitació parlamentària de l' esmena del Grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar no ha satisfet la urgència que va motivar la sol·licitud de tramitació per lectura única.

SEGONA.- LA REGULACIÓ LEGAL DE L' ENTRADA EN VIGOR DE LES LLEIS.

El Codi Civil, en el seu article 2 regula, de forma general, quan ha d' entrar en vigor una llei, i, a la vegada, ofereix diverses possibilitats al poder legislatiu:

L' apartat 1 de l' article 2 estableix que :

“Las leyes entrarán en vigor a los veinte días de su completa publicación en el «Boletín Oficial del Estado», si en ellas no se dispone otra cosa”.

¹⁸ .- L' article 138, sobre requisits de la tramitació de les iniciatives legislatives en lectura única, del Reglament del Parlament, en el seu apartat 1 preveu que *“Un projecte de Llei pot ésser tramitat directament i en lectura única pel Ple del Parlament o per una comissió, si la naturalesa del projecte ho aconsella o la simplicitat de la formulació ho permet”.*

L' apartat 3 del mateix article 2 preveu que:

“Las leyes no tendrán efecto retroactivo, si no dispusieren lo contrario”.

En relació al possible efecte retroactiu de les lleis també cal tenir present l' apartat 3 de l' article 9 de la Constitució

“3. La Constitución garantizala irretroactividad de las disposiciones sancionadoras no favorables o restrictivas de derechos individuales.....”.

El Parlament, d' acord amb l' article 2 del Codi Civil, i tenint present l' article 9.3 de la Constitució, tenia diferents opcions i possibilitats a l' hora d' establir l' entrada en vigor de la Llei i dels seus efectes econòmics, de fet podia triar entre:

1ª.- Que l' entrada en vigor de la Llei 3/2018, a tots els efectes, també econòmics, fos el dia següent a la seva publicació al DOGC. Aquesta és l' opció habitual de les lleis. El Parlament no ha optat per aquesta possibilitat.

2ª.- Que l' entrada en vigor de la Llei 3/2018 fos el dia següent a la seva publicació al DOGC, però, a la vegada, podia donar efectes retroactius als efectes econòmics; podia establir l' obligació de revisar els expedients administratius amb sol·licituds de RGC denegades, que haurien d' haver estat estimades amb aplicació de la nova redacció de la lletra e) de l' apartat 1. de l' article 7 de la Llei de la RGC, i amb els efectes econòmics ja previstos a la mateixa Llei, des de el 15 de setembre de 2017 o des de la data de la sol·licitud. Aquesta és una opció que s' utilitza quan es tracta de regular drets econòmics dels que poden ser beneficiaries persones que en tenen molta necessitat. El Parlament no ha optat per aquesta possibilitat.

3ª.- Que l' entrada en vigor de la Llei 3/2018, a tots els efectes, també econòmics, es posposi a una data posterior a la publicació de la Llei al DOGC. No és una opció habitual, però és legalment possible. El Parlament no ha optat per aquesta possibilitat.

4ª.- Que l' entrada en vigor de la Llei 3/2018 fos el dia següent a la seva publicació al DOGC, i la data dels efectes econòmics derivats de la Llei es posposessin a una data posterior però certa, establerta a la pròpia Llei.

Aquesta és l'opció que va fer el Parlament a l' hora d' aprovar la Llei 14/2017, de 20 de juliol de la RGC, al establir que la data d'entrada en vigor fos el dia següent a la seva publicació al DOGC, i la data d' efectes econòmics el dia 15 de setembre de 2017 per les sol·licituds presentades abans del 15 de novembre del 2017, i la data de la presentació per a les sol·licituds presentades després del 15 de novembre de 2017.

El Parlament no ha optat per aquesta possibilitat.

5ª.- Que l' entrada en vigor de la Llei 3/2018 fos el dia següent a la seva publicació al DOGC, i la data dels efectes econòmics derivats de la Llei es posposessin a una data posterior incerta, sotmesa a raons de caràcter pressupostari.

El Parlament ha optat per aquesta possibilitat.

De totes les opcions possibles el Parlament ha triat la més perjudicial per les persones que poden tenir dret a la RGC, ha condicionat els efectes econòmics del reconeixement del dret a l'entrada en vigor de la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per l'any 2019.

Aquesta opció del Parlament és:

- a) Legalment innecessària. La Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la RGC ja preveu els efectes econòmics de les sol·licituds i també preveu que, en la mesura que el dret a la RGC és un dret subjectiu a una prestació econòmica, es finança a càrrec dels Pressupostos de la Generalitat ¹⁹ de forma que els crèdits pressupostaris de la RGC tenen el caràcter de crèdits ampliables ²⁰, com tot dret subjectiu.
- b) Contrària a l'article 37 de l'Estatut d'Autonomia ²¹, en la mesura que el dret a la RGC que es pugui derivar de la modificació de la lletra e) de l'apartat 1. de l'article 7 de la Llei de la RGC perd el seu caràcter de dret subjectiu, pel que fa als efectes econòmics, queda condicionat a l'entrada en vigor de la Llei de pressupostos de la Generalitat de l'any següent a la seva aprovació.

Cal precisar, també, que amb la Llei 3/2018, de 23 d'octubre, no es regula un nou dret, sinó el mateix dret a la RGC que ja està regulat per Llei -del que des de 15 de setembre de 2017 ja en són beneficiàries desenes de milers de persones-, i ara, amb la modificació es tracta de fer-lo extensiu als col·lectius de persones que, per decisió del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, n'han quedat excloses, les persones sense llar i les dones víctimes de violència masclista, dos dels col·lectius de persones amb major necessitat i urgència.

De fet, l'opció del Parlament sobre la necessitat i l'urgència del col·lectiu de les dones víctimes de la violència masclista i de les persones sense llar es queda en paraules, i sembla desconèixer que darrera de les paraules (col·lectius de les dones víctimes de la violència masclista i de les persones sense llar) hi ha persones a les que s'ha denegat la sol·licitud de RGC o a les que ni tan sols s'els hi ha permès fer la sol·licitud.

Anem a veure, ara sí, la construcció jurídica de l'entrada en vigor de la Llei 3/2018, de 23 d'octubre, de modificació de la Llei 14/2017, de 20 de juliol de la RGC.

¹⁹ .- L'article 17.1 de la Llei 14/2017, de la RGC, estableix: *"Article 17. Finançament de la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania.- 1. La prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania es finança a càrrec del pressupost de la Generalitat.*

²⁰ .- El mateix article 17.1 de la Llei 14/2017, de la RGC, regula: *"Per a assegurar la cobertura suficient de la prestació, els crèdits tenen el caràcter d'ampliables, d'acord amb la legislació vigent".*

²¹ .- L'article 37.1. de l'Estatut d'Autonomia estableix: *"Les disposicions que dictin els poders públics de Catalunya han de respectar aquests drets i s'han d'interpretar i aplicar en el sentit més favorable per a llur plena efectivitat".*

TERCERA.- QUINA ÉS LA CONSTRUCCIÓ JURÍDICA DE LA DISPOSICIÓ FINAL, SOBRE ENTRADA EN VIGOR I EFECTES ECONÒMICS

El text legal de la Disposició Final és el següent:

“Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l’endemà d’haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, amb el benentès que el precepte modificat, en la mesura que comporti eventuais despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, no produirà efectes fins que no sigui vigent la Llei de pressupostos corresponent a l’exercici immediatament posterior a l’entrada en vigor de la present Llei”.

Així, tres són els elements que cal analitzar

a).- “En la mesura que comporti eventuais despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat”

b).- “No produirà efectes”

c).- “Fins que no sigui vigent la Llei de pressupostos corresponent a l’exercici immediatament posterior a l’entrada en vigor de la present Llei”

L’ apartat b) no genera cap tipus de dubte, es posposen els efectes econòmics que es derivin del reconeixement del dret a la RGC.

L’ apartat a).- En la mesura que comporti eventuais despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat

El temps del verb emprat “comporti” i l’ adjectiu utilitzat “eventuals” generen un dubte per que, sí d’ acord amb l’article 17.1. de la Llei 14/2017, de la RGC “*la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania es finança a càrrec del pressupost de la Generalitat*”, el reconeixement del dret a la RGC, en aplicació de la modificació legal aprovada, sempre comportarà una despesa a càrrec del Pressupost de la Generalitat; per això el que sembla una condició per als efectes econòmics, no és tal condició, i en aquest sentit, la condició es pot considerar innecessària i no posada.

L’ utilització del temps de verb “comporti” ja estava al text de l’ esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, però en el text de l’ esmena podia tenir un altre sentit,

“Els preceptes que eventualment comportessin la realització de despeses amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat.....”

A una Llei pot haver-hi preceptes que tinguin efectes econòmics i altres que no els tinguin, i al fer la proposta inicial de modificació de la Llei, la redacció d’ una esmena té un caràcter més formal que real; però el text definitiu de la Llei aprovada no té res de formal, en una previsió de la Llei.

L' apartat c).- Fins que no sigui vigent la llei de pressupostos corresponent a l'exercici immediatament posterior a l'entrada en vigor de la present llei

Amb aquesta fórmula es fixa la data, incerta, dels efectes econòmics del dret a la RGC, i es diu que la llei no produirà efectes econòmics "*fins que no sigui vigent la llei de pressupostos corresponent a l'exercici immediatament posterior a l'entrada en vigor de la present llei*", és a dir, la llei de pressupostos de la Generalitat per l'any 2019.

En el proper apartat s'analitzarà la relació que hi ha entre les lleis de pressupostos de la Generalitat i la Renda Garantida de Ciutadania.

Però el que de moment és evident és que es condiciona el pagament de la prestació econòmica del dret subjectiu a la RGC -pel que fa al dret que es deriva de la nova lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la llei de la RGC- a l'entrada en vigor de la llei de pressupostos de la Generalitat per l'any 2019.

D'aquesta forma es condiciona el pagament de la prestació econòmica de la RGC a una llei pressupostària encara inexistente, en definitiva es condiciona a disponibilitats pressupostàries, circumstància que és radicalment contrària a les previsions de la llei de la RGC, i, a més, es fa per unes persones que estan entre les més vulnerables i necessitades.

QUARTA.- LES LLEIS DE PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA I LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA

La llei 14/2017, de 20 de juliol, de la RGC (DOGC de 24.07.2017), va entrar en vigor el 15 de setembre del mateix any 2017²², en plena vigència de la llei 4/2017, de 28 de març, de Pressupostos de la Generalitat per l'any 2017.

Aquests Pressupostos de la Generalitat per l'any 2017, com no podia ser d'altra forma, preveïen una partida pressupostària per fer front al pagament de la Renda mínima d'inserció, prestació que va ser derogada amb efectes de 15 de setembre de 2017, i, en conseqüència, la partida pressupostària es va utilitzar per començar a pagar la RGC.

El dia 27 d'octubre de 2017, el BOE va publicar la Resolució amb l'Acord del Senat d'aplicació de l'article 155 de la Constitució²³, i, d'aquesta forma, es va fer efectiva la intervenció de la Generalitat de Catalunya pel Govern de l'Estat, i, als efectes que ara ens interessin, es va fer efectiva la destitució del Govern de la Generalitat, la dissolució del Parlament i la convocatòria d'eleccions autonòmiques pel dia 21 de desembre de 2017.

²² .- Disposició final Tercera de la llei 14/2017. Entrada en vigor.- *Aquesta llei entra en vigor el 15 de setembre de 2017.*

²³ .- Resolución de 27 de octubre de 2017, de la Presidencia del Senado, por la que se publica el Acuerdo del Pleno del Senado, por el que se aprueban las medidas requeridas por el Gobierno, al amparo del artículo 155 de la Constitución.

Aquestes circumstàncies van provocar, en aplicació de l' article 21 apartat 2 de la Ley Orgánica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA), la pròrroga automàtica per l' any 2018 del Pressupostos de la Generalitat de l' any 2017 ²⁴.

En aquest mateix sentit, l'article 33 del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, estableix que, si per qualsevol motiu l'1 de gener el pressupost no està aprovat, es considerarà prorrogat automàticament el de l'any anterior en els seus crèdits inicials fins a l'aprovació i la publicació dels nous Pressupostos de la Generalitat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

I, com a conseqüència de la pròrroga pressupostària, es va dictar la Instrucció 1/2017, de 12 de desembre, conjunta de la Direcció General de Pressupostos i la Intervenció General del Departament de la Vicepresidència i d' Economia i Hisenda de la Generalitat de Catalunya, per la qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017, mentre no entrin en vigor els del 2018.

La Llei de Pressupostos de la Generalitat per l' any 2017 preveia una partida pressupostària per fer front al pagament de la Renda Mínima d' Inserció.

Aquesta mateixa Llei de pressupostos de la Generalitat per l'any 2017, i pel que fa a la Renda Mínima d'Inserció, preveu:

al seu article 4 apartat 1. Lletre d).

Article 4 . Vinculació dels crèdits de despeses del pressupost

1. Els crèdits de despeses autoritzats en els pressupostos per al 2017 de la Generalitat, del Servei Català de la Salut i de les entitats autònomes administratives tenen les vinculacions següents:

....

d) Pel que fa al capítol 4, els crèdits autoritzats vinculen per servei, programa i capítol, llevat de les transferències nominatives;i BE15 D/480.0005/333, «Renda mínima d'inserció», que vinculen per servei, programa i aplicació,.....

i al seu article 9 apartat 2. Lletre e). Sub apartat 11è

Article 9 Crèdits ampliables

“2. Són crèdits ampliables fins a una quantitat igual a les obligacions que és preceptiu de reconèixer, amb el compliment previ de les normes legals pertinents, els crèdits següents de les seccions pressupostàries que s'especifiquen:

²⁴ .- “2. Si los Presupuestos Generales de las Comunidades Autónomas no fueran aprobados antes del primer día del ejercicio económico correspondiente, quedará automáticamente prorrogada la vigencia de los anteriores”.

e) En la secció «Departament de Treball, Afers Socials i Famílies», fins al límit de les necessitats que es derivin de les prestacions de dret subjectiu que es nodreixen dels crèdits següents:

11è. El crèdit de la partida pressupostària BE 15 D/480.0005/333, «**Renda mínima d'inserció**».

La Llei de la RGC, en el seu article 17, sobre finançament de la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania, estableix:

“La prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania es finança a càrrec del pressupost de la Generalitat”, i que “Per a assegurar la cobertura suficient de la prestació, els crèdits tenen el caràcter d'ampliables, d'acord amb la legislació vigent”.

En definitiva, durant l' any 2017, s' aplicaven els pressupostos aprovats per la Llei 4/2017, de 28 de març, de pressupostos de la Generalitat, i durant l' any 2018 s' aplicaven els mateixos pressupostos tenint en compte les instruccions a les que s'acaba de fer referència, però en el ben entès que de la mateixa manera que, durant l' any 2018, s' ha ampliat el crèdit de la Renda Mínima d'inserció per fer front al pagament de la Renda garantida de ciutadania, també es pot -si es vol- ampliar el crèdit per fer efectius els efectes econòmics de la nova lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC a partir de la data d' entrada en vigor de la Llei 3/2018, i, també, si es volgués, -com seria desitjable- des de la data de presentació de les sol·licituds denegades per la causa de no complir el requisit de la lletra e) de l' apartat 1 de l' article 7 de la Llei de la RGC, en la seva redacció inicial.

Però, i sí pel l' any 2019 no hi ha Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, en la que hi hauria de constar necessàriament la partida pressupostària per fer efectiu el pagament de la RGC,

en quina situació ens podríem trobar ?.

Que s' hauria de prorrogar per l'any 2019 la Llei de pressupostos de la Generalitat de l' any 2017, i, en conseqüència, s'hauria d' ampliar el crèdit per fer el pagament de la RGC, que té, per llei, el caràcter d' ampliable.

I això, no es podria haver fet amb efectes d'octubre de 2018 ?

I tan que sí, però no s'ha volgut fer.

CINQUENA.- POSSIBLES CONSEQÜÈNCIES JURÍDIQUES D'HAYER POSPOSTAT EN EL TEMPS ELS EFECTES ECONÒMICS DEL DRET A UNA PRESTACIÓ ECONÒMICA

Quan una Llei estableix que els seus efectes econòmics es posposen a una data posterior a la seva entrada en vigor es generen, com a mínim, tres moments/situacions temporals en relació al gaudiment (efectes econòmics) del dret a una prestació econòmica:

- I. Quina era la regulació legal anterior a l'entrada en vigor de la nova Llei i quins efectes jurídics i econòmics té.
- II. Quina és la situació legal des de l'entrada en vigor de la Llei i fins l'entrada en vigor dels efectes econòmics, i quins efectes jurídics i econòmics té.
- III. Quina és la situació legal de les persones a les que l'administració ja ha denegat la RGC al·legant que no complien el requisit de l'anterior lletra e) de l'apartat 1. de l'article 7. de la Llei 14/2017.

I.- La regulació legal anterior, i els seus efectes jurídics i econòmics, ja ha estat analitzada a l'apartat "el requisit de la lletra e) de l'apartat 1. de l'article 7. de la Llei 14/2017, de la RGC", a les pàgines 7, 8 i 9 del present Informe.

II.- Des de l'entrada en vigor de la Llei 3/2018, el dia 26 d'octubre de 2018, i fins la data que la Llei preveu pels efectes econòmics del reconeixement del dret a la RGC, les persones que considerin que hi tenen dret en aplicació de la nova lletra e) de l'apartat 1 de l'article 7 de la Llei de la RGC, poden presentar les sol·licituds de RGC i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies les ha de tramitar fins a dictar resolució administrativa d'acord amb les previsions de la Llei 3/2018 i de la Llei 14/2017, però en cas que el dret els hi sigui reconegut no cobraran fins -i amb efectes de- 1 de gener del 2019, excepte si la sol·licitud es presenta després d'aquesta data, que es cobrarà amb efectes de la data de la sol·licitud.

III.- Quina és la situació legal de les persones a les que l'administració ja s'ha denegat la RGC al·legant que no complien el requisit de l'anterior lletra e) de l'apartat 1. de l'article 7. de la Llei 14/2017.

Si han impugnat la decisió denegatòria de la sol·licitud de la RGC, caldrà esperar la resolució final, que pot ser una sentència judicial.

Si en el seu moment no van fer cap sol·licitud de RGC, ara la poden presentar.

SISENA.- CONCLUSIONS

1ª.- El Parlament, per que fa a l'entrada en vigor de la Llei 3/2018 i als seus efectes econòmics, ha optat, sense cap obligació legal per fer-ho, per la pitjor de les possibilitats per a les persones que puguin tenir dret a la RGC.

2ª.- L'opció del Parlament comporta una subordinació i un condicionament d'un dret subjectiu a una prestació econòmica a disponibilitats de caràcter pressupostari, en contra de la pròpia Llei de la RGC.

CONCLUSIONS FINALS

PRIMERA.- LA REFORMA DE LA LLEI 14/2017 DE LA RGC APROVADA PER LA LLEI 3/2018 NO ERA NECESSÀRIA.

La modificació era jurídicament innecessària en la mesura que el text de la Llei de la RGC ja permetia reconèixer el dret a la RGC a les persones que no fossin beneficiàries d' una prestació pública o provada de servei residencial no permanent.

El caràcter marcadament restrictiu del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies a l' hora de reconèixer el dret a la RGC, que té com a conseqüència el no reconeixement del dret a la RGC a aquests col·lectius i el corresponent l' estalvi pressupostari (no cal ampliar en aquest sentit el crèdit pressupostari de la RMI/RGC), ha estat la causa de la modificació legal de l' article 7. apartat 1 lletra e)., modificació que, a més a més, ha "justificat políticament" la decisió restrictiva de no reconèixer el dret a la RGC a les dones víctimes de violència masclista i a les persones sense llar en determinades circumstàncies.

SEGONA.- LA REFORMA DE LA LLEI 14/2017 DE LA RGC APROVADA PER LA LLEI 3/2018 PRETEN CONDICIONAR L' ACCÉS A LA RGC A LES PERSONES SENSE LLAR I A LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA QUE GAUDEIXEN D' UN SERVEI RESIDENCIAL.

La modificació pretén, i aquesta és la seva veritable raó, condicionar el dret d' accés a la RGC a aquelles persones que siguin beneficiàries d' un servei residencial a obtenir un Informe que faci un pronòstic de menys de 12 mesos de permanència al servei residencial.

La modificació pretén, i aquesta és l' altra veritable raó, condicionar el dret d' accés a la RGC a aquelles persones que siguin beneficiàries d' un servei residencial a seguir un pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i d' apoderament.

TERCERA.- LA REFORMA DE LA LLEI 14/2017 DE LA RGC APROVADA PER LA LLEI 3/2018 CONDICIONA L'EFECTIVITAT DEL DRET QUE ES PUGUI TENIR A LA PRESTACIÓ ECONÒMICA DE LA RGC A L' ENTRADA EN VIGOR DE LA LLEI DE PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT PER A L' ANY 2019.

La Llei 3/2018, pel que fa a la seva entrada en vigor i als seus efectes econòmics, ha optat, sense cap obligació legal per fer-ho, per la pitjor de les possibilitats per a les persones que puguin tenir dret a la RGC.

L' opció del Parlament comporta una subordinació i un condicionament d' un dret subjectiu a una prestació econòmica a disponibilitats de caràcter pressupostari, en contra de la pròpia Llei de la RGC.

En definitiva, el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies està condicionat/subordinat, a l' hora de reconèixer o no el dret a la RGC, al Departament de Vicepresidència i d' Economia i Hisenda de la Generalitat.

QUARTA.- TENEN DRET A LA RGC

1ER.- TOTES LES PERSONES, TAMBÉ SI SÓN PERSONES SENSE LLAR I DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA, QUE EREN BENEFICIÀRIES D'UNA PRESTACIÓ PÚBLICA O PRIVADA D' UN SERVEI RESIDENCIAL TEMPORAL DE TIPUS SOCIAL, SANITARI O SOCIO SANITARI

Sempre que compleixin els altres 4 requisits per accedir a la RGC

- Edat
- Empadronament i residència legal a Catalunya,
- Residència continuada i efectiva a Catalunya els 24 mesos anteriors a la sol·licitud
- No superar el llindar econòmic durant els 6 mesos anteriors a la sol·licitud

Tenen dret a la RGC des d' el dia 15 de setembre de 2017 FINS EL DIA 25 D' OCTUBRE DE 2018.

Si el varen sol·licitar i se'ls hi va denegar, haurien d' haver fet el recurs i continuar la tramitació de la impugnació fins al final, i si no van fer cap recurs només poden tornar a demanar el dret a la RGC.

2º.- TOTES LES PERSONES, TAMBÉ SI SÓN PERSONES SENSE LLAR I DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA, QUE SIGUIN BENEFICIS D'UNA PRESTACIÓ DE SERVEI RESIDENCIAL PERMANENT O TEMPORAL,

Sempre que compleixin els altres 4 requisits per accedir a la RGC

- Edat
- Empadronament i residència legal a Catalunya,
- Residència continuada i efectiva a Catalunya els 24 mesos anteriors a la sol·licitud
- No superar el llindar econòmic durant els 6 mesos anteriors a la sol·licitud

Tenen dret a la RGC, a partir del dia 26 d' octubre de 2018, si obtenen un Informe que faci un pronòstic de menys de 12 mesos de permanència al servei residencial, i si es comprometen a seguir un pla de treball vinculat a un procés d' emancipació i d' apoderament, en el cas que els hi sigui ofert, i també tenen dret a la RGC si el pla de treball no els hi es ofert.

3è.- LES PERSONES SENSE LLAR I DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA, SENSE SERVEI RESIDENCIAL I SENSE ESTAR CENSADES

Sempre que compleixin els altres 4 requisits SEGÜENTS per accedir a la RGC

- Edat

- Residència legal a Catalunya, però no estiguin empadronades
- Residència continuada i efectiva a Catalunya els 24 mesos anteriors a la sol·licitud
- No superar el llindar econòmic durant els 6 mesos anteriors a la sol·licitud

TENEN DRET A LA RGC si es censen d' acord amb el que diu la normativa reguladora dels procediments d' empadronament és el Reial Decret 1690/1986, de 11 juliol, pel qual s'aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats locals, i, que en el seu article 54.3., diu:

“La inscripció en el padró municipal de persones que residint en el municipi no hi tinguin un domicili només es podrà dur a terme després d’haver posat aquest fet en coneixement dels serveis socials del municipi”.

La solució passa per que els serveis socials emetin un informe per que els municipis empadronin a aquestes persones, tal com recomana la pròpia Generalitat a la web que dona informació sobre l' empadronament *“Si la persona que resideix en un municipi no té domicili fix, es recomana que un informe social avaluï aquesta circumstància, i resolgui la inscripció al Padró, assignant-li una adreça institucional”.*

Com antecedent immediat d' aquesta possibilitat cal fer esment del Decret 384/201, de 30 d' agost, que despleguava reglamentàriament la Llei de la RMI, que en el seu article 4 apartat 1. Lletre a), sobre el requisit de l' empadronament, ja preveia:

“Pel que fa a les persones que resideixin en un municipi i no disposin de domicili, s'aplicarà el que disposi la normativa específica reguladora dels procediments d'empadronament”.

Barcelona, 5 de novembre de 2018

ANNEX 1

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya

Núm. 7734 - 25.10.2018

LLEI 3/2018, del 23 d'octubre, de modificació de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania.

El president de la Generalitat de Catalunya

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, d'acord amb el que estableix l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

La Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, té per objectiu de regular el dret d'accés a aquesta prestació, reconegut per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia, amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure'n l'autonomia i la participació activa en la societat.

L'article 7.1.e de la llei estableix com un dels requisits d'accés a la renda garantida de ciutadania que les persones sol·licitants no siguin beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i que no estiguin internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.

Aquest requisit responia a la consideració que les persones que disposen d'un servei residencial permanent tenen cobertes les necessitats bàsiques d'alimentació i higiene intrínseques al servei residencial, cosa que deixaria sense efecte l'objectiu de la prestació.

D'altra banda, l'article 7.3 estableix que, excepcionalment, tenen dret a percebre la renda garantida de ciutadania les persones que, a pesar de no complir els requisits establerts, es troben, per circumstàncies extraordinàries, en una situació d'especial necessitat. Aquesta clàusula, introduïda per poder donar resposta a la diversitat de situacions en què es troben les persones en risc d'exclusió social, amb una casuística que el text de la llei no podia recollir, exigeix un desplegament reglamentari que reguli els mecanismes per a fer efectiva la renda garantida de ciutadania en les situacions no recollides en la llei.

En aquest sentit, després de l'entrada en vigor de la llei, el 15 de setembre de 2017, l'experiència ha permès constatar que hi ha persones que, tot i disposar d'un servei residencial, no tenen cobertes totes les necessitats bàsiques, o només les hi tenen d'una manera provisional. Aquest cas es dona singularment en dos col·lectius concrets, el de les persones sense llar i el de les dones víctimes de violència masclista, que sovint disposen d'un servei residencial provisional però no tenen garantits uns ingressos mínims que els permetin gaudir d'autonomia i tenir una participació activa en la societat.

Aquests casos podrien ésser atesos a l'empara de l'article 7.3 de la llei, però aquest precepte no es podrà aplicar fins que no se n'haurà fet el desplegament per reglament, raó que justifica la

present modificació de la lletra e de l'article 7.1, amb l'objectiu de regular d'una manera segura el dret d'accés d'aquests col·lectius a la renda garantida de ciutadania, atesa la necessitat de respondre amb urgència a les situacions de risc d'exclusió social.

Article 1. Modificació de l'article 7 de la Llei 14/2017

Es modifica la lletra e de l'article 7.1 de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, que resta redactada de la manera següent:

«e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat, amb el benentès que el caràcter de permanència del servei residencial ve determinat per la situació i les circumstàncies personals dels destinataris de la prestació i no pas pel tipus de servei. En conseqüència, com a excepció al requisit d'accés establert per aquesta lletra, i sempre que compleixin la resta de requisits exigits per aquest article, poden accedir a la renda garantida de ciutadania, si segueixen un pla de treball vinculat a un procés d'emancipació i apoderament, amb un pronòstic de sortida en un termini de no més de dotze mesos, d'acord amb l'informe corresponent dels professionals del treball social i de suport social al servei residencial, les persones que es trobin en alguna d'aquestes circumstàncies:

- Persones sense llar.
- Dones víctimes de violència masclista.
- Persones beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.»

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, amb el benentès que el precepte modificat, en la mesura que comporti eventuais despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, no produirà efectes fins que no sigui vigent la llei de pressupostos corresponent a l'exercici immediatament posterior a l'entrada en vigor de la present llei.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 23 d'octubre de 2018

Joaquim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya

ANNEX 2

TEXT DE L' ESMENA PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR

Proposició de llei de modificació de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania

202-00010/12

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 3272 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 07.05.2018

A la Mesa del Parlament

Eva Granados Galiano, portaveu, Raúl Moreno Montaña, diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 111.b i 112 del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent i sol·licita que **d'acord amb l'article 135 del Reglament es tramiti pel procediment de lectura única:**

Proposició de llei de modificació de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania

Exposició de motius

La Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania incorpora en el seu article 7.1 apartat e el requisit que les persones sol·licitants d'aquesta prestació no siguin beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.

L'objectiu de la llei és el de regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure llur autonomia i participació activa en la societat.

Durant la ponència, totes les forces polítiques amb representació al parlament van donar el seu suport a la inclusió de l'article 7.1 apartat e, en el sentit que aquelles persones que disposen d'un servei residencial permanent tenen cobertes les seves necessitats bàsiques d'alimentació i higiene intrínseques al propi servei residencial i, en aquest sentit, l'objectiu de la prestació quedaria sense efecte.

Per altra banda, l'article 7.3 estableix que tenen dret a percebre la renda garantida de ciutadania aquelles persones que, excepcionalment, no compleixen els requisits establerts però en les quals concorren circumstàncies extraordinàries per les quals es troben en una situació d'especial necessitat. La diversitat de situacions de les persones que es troben en risc d'exclusió social requereix d'un article d'aquestes característiques per la impossibilitat que el text recollís totes i cadascuna de les casuístiques possibles, i el reglament de la llei haurà de preveure els mecanismes per fer efectiva la renda garantida de ciutadania en situacions no establertes per llei.

En aquest sentit, després de la posada en marxa de la llei el passat 15 de setembre de 2017, i atès l'experiència dels primers mesos, s'ha comprovat que hi ha col·lectius que, tot i tenir un recurs residencial, aquest no cobreix totes les seves bàsiques o ho fa de forma provisional. Estem parlant de persones sense sostre i/o dones víctimes de violència masclista que, de forma provisional, disposen d'un recurs residencial provisional, però que necessiten la garantia d'uns ingressos mínims que els assegurin llur autonomia i participació activa en la societat.

Aquests casos podrien ser recollits dins l'article 7.3 de la Llei 14/2007, però caldria esperar al reglament per tal d'establir les condicions d'accés a la prestació.

Atesa la urgència d'aquests col·lectius per accedir a la renda garantida, i amb l'objectiu de clarificar els seus drets dins de la renda garantida de ciutadania, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar proposa la modificació de l'article 7.1 apartat e.

Proposició de llei

Article primer:

Es modifica l'apartat e de l'article 7.1 de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.

«Article 7. Requisits per a tenir dret a la renda garantida de ciutadania

»1. Tenen dret a la renda garantida de ciutadania, amb la condició de titulars, les persones que compleixen els requisits següents:

[...]

»e) No ésser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat, a excepció de persones sense sostre i dones víctimes de violència de gènere que estiguin fent ús d'un recurs residencial.»

Disposicions finals

Primera. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Segona. Habilitació pressupostària

El preceptes que eventualment comportessin la realització de despeses amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat, produiran efectes a partir de l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Palau del Parlament, 25 d'abril de 2018

Eva Granados Galiano, portaveu; Raúl Moreno Montaña, diputat, GP PSC-Units

ANNEX 3

TRANSCRIPCIÓ DEL DEBAT AL PARLAMENT

DSPC-P 21

10 d'octubre de 2018

Sessió 17.1

Comença la votació.

La proposta de tramitació per lectura única d'aquesta proposició de llei ha estat aprovada per 129 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

Un cop aprovada, per tant, la tramitació per lectura única passarem, ara sí, al debat, que, d'acord amb l'article 138.3, s'ha de substanciar segons les normes establertes per al debat a la totalitat.

Per tant, comencem el torn amb el grup parlamentari que presenta aquesta proposició. És a dir, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, té la paraula el diputat, senyor Raúl Moreno. Quan vulgui...

(Remor de veus.)

Si us plau, si han d'abandonar l'hemicicle, ho facin ràpidament.

(Pausa .)

Quan vulgui, diputat.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, president. Diputats, diputades, consellers, consellera, l'objecte de la proposició de llei que portem avui a debatre en aquest Parlament té a veure amb una situació que va afectar, que afecta encara avui tres col·lectius molt importants. Per una banda, les dones víctimes de violència masclista, per altra banda, també, les persones sense llar i les persones amb malalties mentals. El que volem fer amb aquesta proposta de resolució és donar-los la possibilitat de que puguin accedir a la renda garantida de ciutadania que fins ara, fins avui, aquests col·lectius no hi poden accedir.

Fa un any, saben vostès, que vam aprovar el 15 de setembre de l'any passat aquesta renda garantida de ciutadania. Hem fet, fa poques setmanes, un any d'aquesta posada en marxa, l'aprovació va ser el mes de juliol, el 15 de setembre la vam posar en marxa. I la discussió de la ponència, quan fèiem les discussions de les ponències tots els grups parlamentaris, a més a més, recordo que va ser una llei aprovada per unanimitat, ho van fer pensant justament que aquesta renda garantida de ciutadania havia d'anar als col·lectius més desfavorits de la nostra societat. Ningú dels grups pensava que amb aquell redactat s'estava deixant fora a aquests col·lectius.

Quan nosaltres diem moltes vegades que s'està fent des del Govern una interpretació restrictiva d'aquesta llei, ens fixem justament en aquests col·lectius. Són persones que estan vinculades a un recurs residencial i que, pel fet d'estar en un recurs residencial, la interpretació que ha fet el Govern de la llei fa que no tinguin dret a rebre aquesta prestació. I quan vam pensar en el recurs

residencial, pensàvem justament en les persones de la tercera edat, gent gran que està en un recurs residencial i que té les seves necessitats bàsiques cobertes, tant d'alimentació com d'higiene com d'allotjament. Fins i tot, vam dir..., i vam posar a la llei l'article 7.3, que diu: «Qualsevol persona que no compleixi els requisits que estableix la renda garantida de ciutadania, amb un informe dels serveis socials podrà accedir a aquesta llei.» Perquè sabíem que, segurament, fer una llei que arribés a tots els col·lectius seria molt complicat, i, per tant, vam deixar aquesta porta oberta a que els professionals ens poguessin dir quins col·lectius podien beneficiar-se'n i que no estiguessin inclosos en aquesta llei.

Doncs bé, la situació que tenim en aquests moments és que justament el Govern s'agafa a l'article de les prestacions de les persones que estan en recurs residencial per dir que aquelles dones víctimes de violència de gènere, aquelles persones sense llar, com estan en un recurs residencial no tenen dret a la renda garantida de ciutadania. Jo crec que..., he posat el tema sobre la taula perquè crec que és molt important saber per què fem la modificació d'avui.

Fa, com us deia, un any del funcionament de la posada en marxa de la renda garantida de ciutadania. Jo ara no faré un balanç de com ha anat la renda garantida.

Tenim la Comissió d'Afers Socials, Treball i Famílies on ja hem demanat la compareixença per fer una anàlisi molt més acurada de quina ha estat aquesta evolució, però sí que voldria donar algunes dades per tal de saber la situació en la que estem.

Setanta-una mil sol·licituds: 40.000 denegades, 5.000 aprovades i 16.500 persones, famílies que estan esperant a la llista d'espera. Una de cada deu sol·licituds aprovades han estat aprovades de les que han estat valorades. El 7 per cent aprovades del total de les sol·licituds presentades –el 7 per cent. L'any 2011 teníem 34.000 rendes mínimes d'inserció; ara en tenim 7.000 menys que l'any 2011; 3 de cada 10 sol·licituds es deneguen perquè superen els barems de renda; 2 de cada 10 pel fet de treballar a jornada completa. Tenim altres problemes: llargs temps d'espera, lentitud, denegacions poc justificades.

No hi ha 114.000 persones, com deia el president de la Generalitat l'altre dia, que es beneficien de la renda garantida de ciutadania. Aquí inclouen els antics beneficiaris de la renda mínima d'inserció, complements de rendes del treball, complements de pensions; només hi han 5.000 noves persones que cobren la renda garantida de ciutadania. És a dir, 15 persones al dia que han vist aprovada la seva renda garantida de ciutadania; 110 persones al dia que han vist denegada la seva renda garantida de ciutadania.

Avui estàvem fent un ple de convivència, de polítiques socials, i semblava que el missatge era que fins que no tinguéssim república no seria possible, doncs, aquesta societat fantàstica en la qual els drets socials estiguessin reconeguts. I, home, aquesta que ha estat una llei aprovada per unanimitat, que en tenim les competències i que tenim els recursos –cal recordar que és un dret subjectiu–, sembla que no és un bon exemple de com alguns gestionarien aquestes polítiques socials en aquesta suposada república.

Tenim una comissió de govern que encara el decret està fent el seu desplegament reglamentari. Per tant, els propers dies, setmanes, mesos, tindran l'oportunitat –ara ja sí, un any i escaig després de la seva aprovació– de poder tenir la comissió de govern. I jo crec que, al final, si volem solucionar els problemes d'aquests col·lectius, que jo crec que és el que ens preocupa a tots nosaltres –més enllà de les picabaralles i del debat interessant, intens, que hem tingut durant aquests dies–, només ho podem fer des de la via de l'acord. I per això aquesta proposició de llei

de lectura única per canviar un únic article l'hem volgut fer, des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, amb l'acord del Govern.

Hi insisteixo: tant Junts per Catalunya com el Grup Republicà i el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar hem pogut fer una transacció que, hi insisteixo, va directament relacionada a que les persones, dones víctimes de violència masclista, que viuen una situació complexa per la violència que han patit, que han hagut d'abandonar en molts casos el seu habitatge, que han d'assegurar els seus ingressos, perquè, més enllà de les possibles prestacions que puguin cobrar, moltes vegades aquestes no són suficients per poder portar a terme un nou projecte de vida en un nou escenari, molt difícil i molt complex per a elles, perquè cal reconstruir la seva autoestima. Per això també creiem convenient poder posar de manera immediata, sense esperar els 270 dies de reglament que haurien permès a aquestes persones poder-hi accedir, que puguin cobrar ja, a partir d'aquesta modificació de la llei, la renda garantida de ciutadania.

O les persones sense llar. Milers de persones sense llar a Barcelona, que dormen als carrers, algunes d'elles dormen als recursos residencials –que en falten més–, amb situacions molt diverses: persones que no tenen compte corrent, que no tenen domicili fix, que necessiten un recurs residencial, que necessiten un acompanyament professional, per reconstruir la seva xarxa social, i també per sortir, en alguns casos, de les addiccions que poden tenir o bé dels problemes mentals que es poden associar a una situació de sensellarisme. No podem tenir col·lectius d'aquestes característiques sense accedir a la renda garantida de ciutadania. No hauria fet falta fer aquesta proposta de reforma, aquesta proposició de llei per canviar la renda garantida de ciutadania, si des del Govern s'hagués tingut més sensibilitat cap a aquest tipus de col·lectius.

Però bé està el que bé acaba. I avui jo crec que donem un pas endavant, fruit de l'acord entre el Govern, entre els grups, en aquest cas, de l'oposició, perquè jo crec que tots hem de tenir al davant no perdre l'objectiu fonamental del que estem fent aquí, que és intentar arreglar les condicions de vida de la gent. I segurament aquest és l'únic acord efectiu que avui farem des d'aquest Parlament, que canviarà d'alguna manera concreta la vida de col·lectius molt complicats. Per tant, més enllà, hi insisteixo, del debat interessant que hem fet, també caldria traslladar a la població, de tant en tant, que aquest Parlament és capaç de posar-se d'acord per intentar arreglar la situació que viuen milers i milers de famílies al nostre país que estan esperant, d'una vegada per totes, que donem respostes als seus problemes concrets. I jo crec que aquesta és una.

Per tant, aquestes persones, aquests col·lectius, no poden esperar fins al reglament. Celebraré, si és que així ho decideixen vostès, que avui puguem aprovar aquesta reforma de la llei, per tal de donar sortida a situacions tan greus que formen part del nostre dia a dia i de la nostra realitat.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. A continuació, per defensar l'esmena presentada conjuntament pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i el Grup Parlamentari Republicà, té la paraula, en primer lloc, el senyor Jordi Albert.

Jordi Albert i Caballero

Bé, gràcies, president. Diputats, diputades, membres del Govern, treballadors i treballadores de la casa, estem aquí per debatre sobre la renda garantida de ciutadania i sobre aquesta proposta de modificació de la Llei que ha presentat el Partit dels Socialistes. Nosaltres, quan vam rebre aquesta proposta, la vam estudiar i vam veure que ja en el mateix reglament això seria efectiu. Com el reglament encara no està desplegat, doncs, vam buscar la fórmula per tal de trobar una proposta conjunta i que fos transaccionada amb el grup proponent, que és el Grup Socialista.

El reglament, que ja resolvia aquesta qüestió..., per tant, no és una manca de sensibilitat per part del Govern, sinó que recordem que venim d'un període força convuls, amb un 155 que ha bloquejat i ha impedit moltes de les decisions i de l'operativa d'aquest Parlament i també del mateix Govern fins que no es va arribar a constituir..., doncs, fa que durant un llarg període de temps no haguem pogut tramitar tots els passos necessaris per tal que aquest reglament ja sigui efectiu a hores d'ara. Però molt aviat ho serà.

De fet, ja s'ha acordat amb totes les entitats, s'ha acordat amb el Col·legi de Treballadors Socials, i també s'ha acordat amb els sindicats, el format i el contingut d'aquest reglament. I, per tant, molt aviat veurà la llum, i esperem que tingui el suport de tots els grups parlamentaris, com de ben segur continuarem treballant.

És d'interès general, aquesta Llei. La consellera Bassa en va fer, en el seu moment, el seu principal cavall de batalla. Volia que aquesta Llei sortís, sí o sí, durant el seu mandat, i finalment ho va aconseguir. I actualment el conseller El Homrani és la persona que té el repte de dur-la a terme, de desplegar-la. El conseller El Homrani, que va ser un dels ponents d'aquesta Llei de renda garantida de ciutadania, la Llei 14/2017.

Per tant, és evidentíssim el compromís del Grup Republicà, és evidentíssim el compromís de la gent d'Esquerra Republicana perquè això tiri endavant. I per això mateix vam presentar una proposta que millorava, fins i tot, la proposta inicial del Partit dels Socialistes i Units per Avançar. Una proposta on nosaltres anàvem més enllà i hi incorporàvem altres col·lectius. I ho fèiem a partir de la mateixa voluntat de la Llei, que era l'elaboració d'un pla de treball per aconseguir l'emancipació social i econòmica, i també amb una voluntat molt clara d'apoderament de les persones que malauradament s'han d'acollir a la renda garantida de ciutadania.

Per nosaltres això és cabdal, perquè no volem polítiques assistencialistes. No volem que el nostre Govern treballi a partir de l'assistencialisme. Volem que el nostre Govern apoderi les persones, apoderi els ciutadans i les ciutadanes. Volem –volem– ser ciutadans i ciutadanes lliures en tots els sentits. I la renda garantida de ciutadania és aquest coixí necessari i segurament imprescindible que permet –que permet– que no abandonem en la màxima de les desigualtats, en la màxima expressió de les desigualtats, persones que malauradament han tingut molts i molts problemes en la seva vida. I això no ens ho podem permetre –això no ens ho podem permetre. Per això és tan important que aquesta Llei es desplegui. I per això és tan important que els grups parlamentaris aquí presents tinguem conjuntament la mateixa sensibilitat al respecte, i que acompanyem el Govern. I que, lògicament, exigim al Govern, que és la nostra obligació –som al Parlament de Catalunya. Però, sobretot –sobretot–, tinguem present que d'aquesta Llei no en podem fer demagògia, i que d'aquesta Llei no podem utilitzar les situacions tan greus que viuen conciutadans i conciutadanes nostres.

És per això que també apel·lem a aquesta sensibilitat col·lectiva, que, de ben segur –i molt més després del debat que acabem de tenir–, a partir d'ara hi haurà en aquesta seu parlamentària. Perquè, de fet –de fet–, la voluntat de tots i totes quan ens trobem i, en efecte, ens mirem als ulls per arribar a un acord, és aquesta. I ho notem –i ho notem. Quan seiem a parlar de com

podem millorar el desplegament de la mateixa llei, ens adonem que tots tenim el mateix objectiu, que totes tenim el mateix objectiu.

Malauradament..., també hi ha una esmena dels Comuns que malauradament no podem acceptar, perquè considerem..., tot i compartir-ne plenament el fons –compartim plenament el fons al qual fa referència respecte als menors, als menors no tutelats–, sabem perfectament que la problemàtica va més enllà d'això i que tampoc la resoldríem incorporant-ho aquí, però n'hem de parlar, n'estic convençudíssim. Perquè sabem que aquests menors, quan entren en els diferents espais d'acollida, troben un refugi i comencen la seva fase d'apoderament personal i se senten ciutadans. Però arriba la majoria d'edat i aquí és on tenim un problema. I sabem que tenim un problema.

Per tant, és evidentíssim que nosaltres també hem de posar tot el que estigui al nostre abast per resoldre aquesta situació. Però, malauradament, aquesta esmena que es presenta des del Grup dels Comuns no..., creiem nosaltres que no enfoca directament cap a l'arrel del problema, però n'hem de parlar i ho hem d'aprofundir.

S'han presentat dades. Aquestes dades estan penjades, són dades del passat 18 de setembre, i, per tant, són dades força actualitzades. Durant tot el període de peticions, ens hem adonat que en la fase inicial hi ha hagut una gran allau de peticions.

A mesura que han anat transcorrent els mesos, aquestes peticions, doncs, han anat disminuint. Amb tot, és cert, el bloqueig del 155 ha bloquejat també moltes d'aquestes resolucions. I, a més, també ens trobàvem amb una altra casuística –i aquí sí que demanem als companys socialistes que també donin un cop de mà, perquè aquí poden fer-ho– i és que aquelles persones que rebien una prestació per part de l'Estat, si des del Govern se'ls pagava la renda, se'ls atorgava la renda, perdien aquesta prestació. I, per tant, fins que no s'ha aconseguit desbloquejar aquesta situació, aquí hi han hagut una sèrie de tramitacions que no han pogut tirar endavant perquè si haguessin tirat endavant, en lloc d'afavorir la persona sol·licitant, el que fèiem era acabar perjudicant-la.

Per tant, estem agraïts que amb el Grup Socialista hàgim pogut transaccionar amb el Grup de Junts per Catalunya, que des del Govern hi hagi una voluntat clara perquè això sigui un èxit, però també estem convençudíssims, estem convençudíssimes que això no serà un èxit si, des d'aquest Parlament, no ajudem que també sigui un èxit.

Per tant, els emplaço a seguir treballant, a seguir fent la nostra feina, que la fem molt i molt bé, i també a encoratjar el conseller El Homrani que, com a ponent d'aquesta llei, sap perfectament com n'és d'important i sap perfectament com la consellera Bassa la va ubicar en una de les prioritats màximes del seu Govern.

Gràcies.

(Aplaudiments.)

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Albert. A continuació té la paraula la senyora Saloua Laouaji, del

Grup Parlamentari Junts per Catalunya.

Saloua Laouaji Faridi

Hola, bona tarda. Senyor president, diputades, diputats, consellera, conseller, treballadores i treballadors, i persones convidades, em toca, avui, abordar la posició del nostre grup, Junts per Catalunya, amb relació a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, que serà tractada i votada pel procediment de lectura única, com ja s'ha dit abans. I no hem d'interpretar això com una falta d'interacció amb els experts, perquè considerem que hem de posar en relleu aquesta fórmula que dona l'avantatge i la possibilitat d'una execució immediata de les modificacions acordades i que seran aprovades.

Treballem per assegurar els mínims d'una vida digna a les persones que es troben en situació de risc de pobresa, d'exclusió social i de violència, per tal de promoure llur autonomia, ajudar-les a tenir una millor autoestima i participació activa en la seva vida quotidiana i en la nostra societat.

En primer lloc, reconeixem, agraïm i posem en valor l'esforç i la feina realitzada per la plataforma promotora de la iniciativa legislativa popular de la renda garantida de ciutadania. I esperem, dintre del marc de la voluntat..., el deure de millorar, estudiar per a més endavant la possibilitat de la contemplació d'altres col·lectius, perquè no hi ha cap intenció d'exclusió. I, especialment, que la llei posa al centre les persones, i perquè la nostra perspectiva s'emmarca en donar més importància a les persones, la seva dignitat i les seves condicions i no a les seves circumstàncies residencials.

A l'article 2, es defineix la renda garantida de ciutadania com una prestació social de naturalesa econòmica i percepció periòdica garantida, de dret subjectiu, que té com a finalitats desenvolupar la promoció de la persona, el seu apoderament i superar les condicions que l'han dut a necessitar aquesta prestació. I, responent a aquest article, hem fet, conjuntament amb el Grup Republicà i el Grup Socialistes i Units per Avançar, l'esmena transaccional, que consisteix en la modificació de l'apartat e de l'article 7.1, incloent en la renda garantida de ciutadania, de manera específica, les persones sense llar, les persones beneficiades d'una prestació pública o privada, de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, com ha comentat el senyor del Grup Socialista, i les dones víctimes de violència masclista. I, amb referència a aquest darrer punt, hem de tenir molt en compte que les violències masclistes són el màxim exponent de la desigualtat estructural del nostre entorn social i són un problema molt greu, que, estructuralment, representen un atemptat persistent a la dignitat i als drets humans d'una part important de la població de la nostra societat.

No volem dir que totes les dones que han patit o pateixen la violència masclista són pobres, però tots els casos ens parlen de factors de desigualtats, encara major, que situen les dones en una major vulnerabilitat. Si que constatem que estem davant d'una xacra greu que té el nostre país, igual que molts altres llocs de la resta del món.

La lluita contra la violència que s'exerceix envers les dones és una prioritat que ens obliga a tota la societat en el seu conjunt, una obligació que correspon, en primera instància, als governs, a les administracions, però també als partits polítics, grups parlamentaris, sindicats, organitzacions civils i a les persones –homes i dones–. I, per tot això, les dones víctimes de la violència masclista no podien ser en cap moment excloses del dret a la renda garantida de ciutadania.

Tornant a la modificació de l'apartat e de l'article 7.1 i per comentar-vos que un dels avantatges de les modificacions consisteix en que encara que la persona estigui acollida en un pis o alberg de serveis socials, té dret a percebre la renda garantida de ciutadania i no es considera que estigui en un establiment permanent de serveis socials, perquè els establiments que alberguen aquestes persones s'han de considerar sempre temporals. La finalitat és aixoplugar-les mentre

no tinguin recursos econòmics que els permetin dur a terme una vida normalitzada i amb igualtat.

Que els ajuts d'habitatge que concedeix qualsevol administració pública, tant si és la Generalitat o a nivell local, no siguin imputats com a ingrés, atès que tenen una finalitat específica de compensació d'una despesa i no augmenten la renda disponible de les persones. Perquè, en temps anteriors, aquesta situació ha provocat que algunes persones, tot i el que indica la llei, hagin renunciat a la prestació d'habitatge per aconseguir la renda garantida de ciutadania, que representa un import superior.

La conclusió d'això és que les persones que gaudeixen d'un servei residencial de prestació pública o privada no es vegin limitades en el seu dret de gaudir de la renda garantida de ciutadania.

Tornem a repetir i insistir que la renda garantida de ciutadania és un suport per a qui no té accés al que creiem que són els drets bàsics que permeten una vida autònoma i digna, un treball de qualitat i accés a l'habitatge. I, atès que el desplegament és fins al 2020, i tenint en compte la voluntat d'ampliar la cobertura d'aquest dret a altres col·lectius amb necessitat social, està previst que, amb els llindars previstos, la renda garantida de ciutadania serà una de les principals prestacions i mesures socials d'aquesta legislatura amb l'honorable senyor president Torra, tal com ho va ser en la legislatura anterior amb el Govern del president Puigdemont.

Com ja sabeu, és important –i ho hem de tenir en compte– que és un experiència recent i que ha sigut marcada, desgraciadament i injustament, per l'anormalitat democràtica del 155, que ha evitat el desplegament del reglament de la renda garantida de ciutadania i això ens ha perjudicat i ha distorsionat tant l'aplicació com la interacció amb normalitat amb les entitats que han de formar el consell de govern. Però, tot i així, no hem d'agafar aquesta circumstància com una excusa que ens impedeix fer autocrítica i hem d'anar a perfeccionar la nostra atenció a la nostra ciutadania i, sobretot, a la més necessitada i la que pateix situació de vulnerabilitat o violència, entre altres situacions desagradables.

Com vaig dir la darrera vegada que vaig intervenir des d'aquest faristol, la renda garantida de ciutadania és un tema de justícia social, que representa el nucli de la seva missió i la promoció del desenvolupament i la dignitat humana, i la seva missió principal és erradicar la pobresa i l'exclusió social, per compensar la desigualtat i promoure l'accés al benestar social per a tothom, a més és el seu principi fonamental per a la cohesió social i la convivència pacífica i pròspera.

I, per tot això, nosaltres votarem a favor de la modificació de la llei, que es proposa en aquesta lectura única que estem fent ara.

En el cas d'En Comú Podem, no votem en contra, però, senzillament, el propietari, que és el Grup Socialistes, ha considerat que negociar-les..., amb l'argument que poden estar molt molt bé, però no garanteix que es tanquin les necessàries modificacions. Si cal ampliar els temes a modificar, caldria fer-ho pel procediment llarg i no per la lectura única, que ens permet l'avantatge d'una execució immediata.

Per acabar, dic, no podem entendre la reivindicació de dret a una sobirania, a una democràcia i fer activa l'aspiració a un nou paradigma igualitari i equitatiu de millor justícia social, sense un projecte unitari d'autonomia econòmica, personal i col·lectiva, de millora de les condicions de la vida de totes les persones que viuen al nostre país, Catalunya.

I, per acabar, m'agradaria fer referència a la cita del filòsof i polític francès, Voltaire, sobre la justícia social, que diu: «Els pobles a qui no se'ls fa justícia se l'agafaran per si mateixos, més aviat o més tard.» I una justícia portada massa lluny pot transformar-se en una injustícia.

I també per citar el polític escocès Arthur Henderson, que diu: «Una altra part essencial de la pau universal i duradora és la justícia social.»

I moltíssimes gràcies.

(Aplaudiments.)

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. A continuació, per defensar les esmenes presentades pel Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, té la paraula la senyora Marta Ribas.

Marta Ribas Frías

Bé. Aquesta llei –sempre ho recordo, perquè és important recordar-ho– va ser aprovada per unanimitat d'aquesta cambra, però, a més, venia d'una iniciativa legislativa popular que havia aconseguit 121.000 signatures. Per tant, estem parlant no de qualsevol llei, estem parlant d'una llei que té un suport amplíssim social i que, a més, desplega un dret molt sensible de ciutadania, que ha generat, a més, una gran expectativa a la nostra societat: una prestació econòmica pensada per donar resposta a les persones, a les unitats familiars en situacions de vulnerabilitat. La renda garantida de ciutadania.

Fa una mica més d'un any que la vam aprovar en el Parlament, un any que s'està desplegant. Certament, no era senzilla de desplegar, menys encara quan estàvem posant una urgència de temps tan complicat com el que vam posar en la mateixa llei, però ja portem un any, ara ja no hi ha excuses, amb la urgència. I, un any després, continuem tenint la sensació que hi ha una mala gestió –i ho hem de continuar dient– de la renda garantida de ciutadania. Hi ha una mala gestió d'una llei que ve amb aquest ampli suport social, que és aprovada per unanimitat d'aquesta cambra i que tracta un tema tan sensible com aquest dret per a uns col·lectius tan sensibles com els d'àmplia vulnerabilitat, com són les persones o unitats familiars que no tenen recursos suficients per tenir un mínim de vida digna.

No hi ha bona gestió. Continuem amb respostes a sol·licituds que no arriben o sense bones justificacions, no ben argumentades, generant inseguretat, generant frustració, que tot això, a més, evidentment, rebota en els treballadors i treballadores que estan a l'atenció directa, des del SOC, pal·liant i fent cada dia la seva feina amb aquesta situació.

Els reiterem també la denúncia que considerem que estan fent una aplicació restrictiva de la llei, dels criteris que fixa la mateixa llei, i que això està deixant molta gent que hauria de tenir dret a la renda garantida de ciutadania fora d'aquesta prestació.

I, evidentment, i del que estem parlant avui és que, a més, en aquest any també hem pogut evidenciar que hi havia alguns forats que eren fruit de la mateixa llei. Ens havíem oblidat o no havíem pensat en certs creuaments d'articles que podien acabar perjudicant col·lectius concrets i podien deixar fora col·lectius concrets d'aquest dret.

Bé, avui, a partir del Grup Socialistes, intentem resoldre-ho per a dos col·lectius concrets: víctimes de violència masclista i persones sense llar, que es trobaven, doncs, que si tenien un recurs habitacional, lògic i normal que ho necessiten, podrien quedar-se sense la renda

garantida de ciutadania. Estem, evidentment, del tot d'acord amb la proposta que ha plantejat el Grup Socialista; eren dos dels col·lectius dels quals calia resoldre aquesta situació, i ens felicitem que avui ho puguem resoldre amb aquesta modificació. Però no només quedaven aquests col·lectius fora de la llei per errors de la mateixa llei. El nostre grup parlamentari ha presentat deu esmenes a aquesta proposició de llei del Grup Socialista, perquè hi ha més col·lectius que hem detectat durant aquest any que quedaven fora i que potser podríem resoldre-ho amb millores en el redactat de la llei. No s'han admès, només se n'ha admès una a tràmit.

Pel fet que estiguem fent aquesta llei per lectura única, bé, entenem l'argument per no pervertir la lectura única, per fer les coses formalment correctes, que no hàgim pogut introduir tots aquests col·lectius i, per tant, totes aquestes esmenes en aquest debat. Però no volem que deixem de parlar-ne, que el tema formal no siguin els arbres que no ens deixin veure del bosc. Aquests col·lectius continuen estant fora, aquestes situacions personals que nosaltres posaven en les esmenes continuen estant fora del dret a la renda garantida de ciutadania per errors que hi ha en la llei i que cal resoldre. I que l'emplacem, conseller, i emplacem el Govern que ho resolguin via reglament.

De fet, els ho exigim, perquè no crec que fos l'esperit de la llei deixar fora de la renda garantida de ciutadania aquella gent que troba una feina a temps complert però durant un temps molt curt, els ingressos que els acaben comportant no els fan tenir ingressos superiors a l'indicador de renda de suficiència; però que, pel fet de que aquella feina que han trobat encara que hagi estat durant molt poc temps ha estat a temps complert, no poden rebre la renda garantida de ciutadania. I això no és l'esperit de la llei, almenys no del d'aquesta ponent de la llei quan ho vam estar debatent, i crec que tampoc ho devia ser, segurament, l'esperit del senyor El Homrani quan ho vam estar debatent. S'ha de resoldre amb el reglament.

Gent que no cobra res però que té dret a algun altre tipus de subsidi de l'Estat, o de prestació de l'Estat, però no el té tramitat. Evidentment, s'ha d'exigir que el tramiti, però el que no pot ser és que els deixem sense res mentre no ho tramita. No crec que fos aquest l'esperit, conseller.

Aquella gent que compleix tots els requisits però té un cotxe o un pàrquing de propietat d'ús habitual queden fora de la llei. Potser ho podem resoldre, no? Ho hem intentat amb una esmena, no ha estat possible, resolguin-ho amb el reglament.

Famílies amb fills a càrrec, que potser incompleixen algun requisit, però que poden comptar amb un informe dels serveis socials; no ho estan fent, conseller, no ho estan fent. Nosaltres volíem blindar-ho encara més a la llei, perquè tenim un problema de pobresa infantil en el nostre país, molt greu, i no pot ser que perquè els pares cometin alguns errors, els fills ho estiguin pagant tota la vida. Ho hem de blindar això, blindin-ho en el reglament.

I l'esmena que sí ha quedat viva: els joves extutelats. Menors de vint-i-tres anys. La renda garantida de ciutadania, la llei diu que has de tenir vint-i-tres anys per accedir-hi. Els joves extutelats a Catalunya reben una ajuda o de sis mesos o de tres anys com a màxim, com a joves extutelats. No arriben als vint-i-tres; als vint-i-un, els que siguin més afavorits, i hagin tingut tres anys d'ajudes d'extutelats, es queden sense aquest tipus d'ajuda. Si no tenen feina, que en el món en què vivim és bastant probable, o no tenen uns ingressos mínims, abans tenien la renda mínima d'inserció; ara, amb la renda garantida de ciutadania, s'han quedat sense res.

De debò –de debò– no podem resoldre-ho avui, a partir de l'esmena que el Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, hem presentat en aquesta llei, i que aquesta sí que continua viva i la podem votar avui? És una esmena que hem treballat amb la Federació d'Entitats amb

Projectes i Pisos Assistits, els que treballen amb aquests joves extutelats, i amb Save the Children. De debò avui el missatge que donarem des d'aquest Ple a aquests i aquestes joves és que no els donem cap solució i els deixem penjats perquè ja ho resoldrem per alguna altra via, ves a saber quan, ves a saber quina?

Votin l'esmena i introduïm-ho a la llei i blindem aquestes situacions. Crec que és de justícia.

A més, de quant estem parlant? D'uns centenars? De debò no podem donar-los resposta ja a aquests centenars de joves que han estat extrets de forma traumàtica d'un ambient en el qual no se'ls garanteix els drets? S'hi han invertit uns recursos públics, com a menors tutelats, i després com a extutelats, i després els deixem tirats?

Potser perquè hagin sense més remei de tornar a aquell entorn del qual els hem extret?

Bé. Farem suport a la proposta dels socialistes, però crec que no podem perdre l'oportunitat que amb aquesta proposta també resolguem la situació dels joves extutelats.

I, sí, vull aprofitar també per avaluar una mica el que està passant amb la gestió de la Llei de la renda garantida de ciutadania, de les dades. Abans ho ha fet el diputat socialista, però hi vull insistir.

Cent tretze mil persones, sí, però desglossem-ho. Això vol dir 27.000 famílies que reben la renda garantida de ciutadania. Són menys famílies que les que rebien la renda mínima d'inserció el 2016. I vol dir 45.000 pensionistes o beneficiaris de prestacions estatals baixes que reben el complement. És més o menys la mateixa quantitat que ja ho rebien el 2016.

Ara reben més quantitat, cert, i no volem treure-li importància a aquest fet. Però, quants nous beneficiaris reals hi ha de la renda garantida de ciutadania, conseller? Cinc mil? Sis mil, sent generosos? De veritat, l'univers global de persones en risc de pobresa en el nostre país no ha augmentat, no és superior a aquell que ja era molt insuficient de la renda mínima d'inserció el 2016? Crec que no era això, companys, el que preteníem fer amb la renda garantida de ciutadania.

La renda garantida de ciutadania pretenia ser una eina per revertir la desigualtat, ha de continuar sent el nostre objectiu. És l'única eina aprovada en els darrers anys en aquesta cambra per atacar el problema estructuralment, per redistribuir la riquesa de forma real. Però vostès, amb l'aplicació que n'estan fent, estan pervertint aquest esperit.

Ja fa un any que dura, això. I ja no els queda temps de gràcia, conseller. L'han esgotat, i ja fa temps. Els responsables directes de la gestió (sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció) d'aquesta prestació són els mateixos vui que fa un any. Si no saben fer-ho millor...

El president

Senyora Ribas, se li ha acabat el temps.

Marta Ribas Frías

...potser que hi posin algú que sàpiga fer-ho.

(Alguns aplaudiments.)

El president

A continuació té, per un torn en contra, la paraula el diputat senyor Raúl Moreno.

Quan vulgui.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, president. En primer lloc, voldria contestar la diputada Marta Ribas que, diguem-ne, les esmenes presentades, a l'estar discutint en aquests moments una proposició de llei de lectura única, nosaltres ja, com a grup parlamentari, ja vam advertir que les esmenes que es rebien s'havien de cenyir a aquest article, havien de fer referència a l'article que estàvem modificant perquè sinó no tenia sentit la lectura única.

I, per tant, de les deu que van presentar-ne vostès, n'ha quedat una en la que vull fer referència i que ens demanen fonamentalment dos coses: que aquells joves tutelats per la Generalitat, que passen a ser extutelats per la Generalitat, sense requisit mínim de temps de tutela, poguessin rebre la renda garantida de ciutadania. Per tant, quan diem «sense requisit mínim de tutela» no parlem d'uns centenars, parlem de bastants més, perquè aquí s'inclouen nous col·lectius, menors no acompanyats que passen a ser tutelats durant un temps per la DGAIA i després ja compleixen la majoria d'edat. Per tant, parlem d'un univers molt important.

I és un debat molt interessant. I estic bastant d'acord amb la seva proposta, però jo crec que la renda garantida, ens faríem un flac favor si l'agafem com una espècie de llei on tots els col·lectius poden, d'alguna manera, estar representats, perquè desvirtuem, jo crec, l'objectiu fonamental de la llei, que és fer-la el més universal possible. I existeix la llei de prestacions –la llei de prestacions– que és la que diu quines són les prestacions que han de tenir els menors tutelats i extutelats de la Generalitat.

I, per tant, si hem de fer un canvi, jo des del punt de vista formal m'estimaria més fer-lo a través d'aquesta llei que no a través de la renda garantida de ciutadania.

És un debat que podem tenir. Però, en tot cas, considerem, almenys el nostre grup parlamentari, que la renda garantida de ciutadania no és el lloc preferible per poder donar i dotar de drets aquests joves sinó que ho hem de fer a través d'una altra llei, la de prestacions. I no només és des del punt de vista econòmic. El més important és que hi hagin plans d'inclusió social i plans d'inclusió laboral perquè puguin sortir de la seva situació d'exclusió.

I la segona proposta que ens feia era que aquelles persones o aquells joves que es trobessin en situació de greu exclusió social, mitjançant un informe dels serveis socials, poguessin rebre la renda garantida de ciutadania, que és tot just el que diu l'article 7.3 de la llei, al que vostè en feia referència, que és: qualsevol persona tot i que no compleixi alguns dels requisits, sempre que tingui un informe dels serveis socials, podrà accedir a la renda garantida de ciutadania. I, per tant, és un article que ja està a la mateixa llei i que és necessari per desplegar-lo que hi hagi reglament.

Això és veritat, perquè no es pot fer de manera global.

I el reglament, per les informacions que he pogut compartir amb el conseller El Homrani, ja recull, d'alguna manera, de quina manera es podrà fer. I esperem que es pugui aprovar aviat. No és que els vulgui posar pressa, és que segurament amb el reglament podrem solucionar moltes de les coses que tenim ara però, clar, quan ens diuen que hem d'esperar al voltant de dos-cents dies... Clar, la gent no es pot esperar dos-cents dies. I, per tant, si hem de fer alguns

canvis des del punt de vista legislatiu perquè els col·lectius amb més risc d'exclusió puguin tenir solucionada la seva possibilitat d'entrar a la renda garantida, doncs, així ho farem.

I, per tant, aquestes són les raons per les quals, senyora diputada Ribas, nosaltres no hem admès aquesta esmena.

I al senyor Jordi Albert i la senyora Saloua, bé, coincideixo amb les seves exposicions, amb algunes matisacions. La proposta que vostès feien, senyor Albert, millora el text inicial, sí. Per això l'hem transaccionat, efectivament. Seria inútil pensar que «no, no, això és meu, ho he dit jo». Si la proposta que ve del Govern millora, perquè inclou, a més a més, les persones amb malaltia mental i específica de quina manera i a quins col·lectius va destinada aquesta prestació, no haurem d'esperar al reglament per poder desenvolupar-ho. Per tant, jo crec que el redactat permet fer-ho de manera ràpida.

Ara, també li haig de dir, em preocupen dos coses fonamentalment. És relativament senzill poder donar una prestació econòmica, el que és bastant més difícil és que aquestes persones puguin trobar un pla d'inclusió laboral –pla d'inclusió laboral– perquè puguin reinserir-se a la societat. I aquí, això és el que val diners. Això és realment el complicat i aquí és on hem de posar l'esforç si no volem fer polítiques assistencialistes. Aquesta és la clau.

I acabo. Vostès fan servir sempre el comodín del públic; quan la cosa va malament és el 155. Li recordo, el senyor Josep Ginesta, secretari general de Treball, Afers Socials i Famílies, en un mitjà públic de comunicació va dir que el 155 no va tenir cap tipus d'incidència –cap tipus d'incidència. Vostès tenien signatura, vostès tenien signatura des del Govern. Poden haver-hi alguns problemes, però no ens poden dir que com ha estat el 155 només n'hem pogut donar cinc mil. Ho veurem d'aquí a uns mesos, a veure si sense 155 quina capacitat ha tingut el Govern de donar resposta a la situació de moltes persones en el nostre país.

(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn, per fixar el seu posicionament, dels grups parlamentaris restants i subgrups, i, en aquest cas, és el torn del Grup Parlamentari de Ciutadans. Té la paraula la diputada Noemí de la Calle. Quan vulgui, diputada.

Noemí de la Calle Sifré

Bona tarda a tothom.

Hoy debatimos una propuesta de modificación de una ley que, como se ha dicho, entró en vigor poco más de un año. Una ley que es fruto de mucho esfuerzo. Esfuerzo de todos los implicados en la promoción y recogida de firmas; esfuerzo de todos los diputados que participamos en la ponencia para poder sacar a tiempo una ley que era muy necesaria. Una ley que es la última red de seguridad de aquellas personas que peor lo están pasando. Y por ello hicimos ese gran esfuerzo, para que pudiese entrar en vigor lo antes posible.

Ha pasado más de un año y ya podemos evaluar como el Govern está gestionando esta prestación. La realidad está muy alejada de lo que a algunos nos gustaría, más aún cuando los indicadores de riesgo de pobreza en Cataluña siguen aumentando en los últimos años. Tenemos un silencio administrativo positivo que el Govern no está cumpliendo, como ya se ha dicho.

Tenemos causas de denegación que dejan en total indefensión al ciudadano ya que la Administración no concreta el motivo. Tenemos a colectivos que se están quedando fuera, no porque haya un problema con el articulado sino porque desconocen que tienen derecho a percibir la prestación, como es el caso del colectivo de pensionistas. Tenemos situaciones de estrés que se traducen en bajas laborales y algún caso de sensación de inseguridad por parte de los trabajadores que la están tramitando.

Y tenemos, ¿cómo decirlo?, una nube turbia sobrevolando la prestación porque nos llegan informaciones sobre la posibilidad de que los programas de inserción laboral se otorguen a una parte de aquellos sobre los que va a recaer la misión de evaluar el impacto de la ley. Es decir que muy probablemente una parte de la comisión de seguimiento, no toda, obviamente, esté formada por quienes tienen intereses, y van a ser juez y parte. Esto es feo, es muy feo y muy típico de repúblicas bananeras con grandes redes clientelares. Esperemos que esto no ocurra.

Y tenemos, también, con los últimos datos proporcionados por el Govern, de septiembre, un 13 por ciento de denegaciones por tener un contrato parcial de trabajo, a pesar de no tener ingresos suficientes. Ese 13 por ciento del total de las más de 54.000 solicitudes valoradas corresponden a 7.117 familias, que, pese a trabajar, no llegan a unos ingresos mínimos, y pese a que la ley reconoce la compatibilidad con la renta de trabajo a tiempo parcial, al Govern no le da la gana hacerlas extensivas más allá de las familias monoparentales.

Y la falta de voluntad del Govern es lo que nos trae hoy aquí, y la triquiñuela que utilizó para retrasar unos meses el pago de la prestación a ciertos colectivos. Porque si el Govern hubiese tenido la voluntad de hacer accesible esta prestación a víctimas de violencia machista, al colectivo de personas sin hogar y a personas con experiencias en salud mental en primera persona, no hubiese sido necesario modificar la ley.

Porque para este viaje no hacía falta tantas alforjas, y les voy a explicar por qué.

El Govern empezó a denegar solicitudes a ciertos colectivos, como eran las personas sin hogar, usuarios de salud mental, y las víctimas de violencia machista, escudándose en que el artículo 7. E decía que para poder ser beneficiario de la prestación no podría serlo también de un servicio residencial permanente. Pero es que los albergues para personas sin hogar, o los centros de acogida de las víctimas de violencia machista no son un recurso permanente de tipo social, es un uso provisional de última necesidad. Y los usos provisionales son, por definición, contrarios a los usos permanentes. Así de fácil. No hacía falta esta proposición de ley, con voluntad no hacía falta.

Y, como el peor de los usureros, han recortado una vez más a los colectivos más vulnerables. El Govern, a dos de los colectivos más vulnerables de la sociedad, les denegaba una prestación a la que tenían derecho, excusándose falsamente, en una interpretación del articulado cuyo parecido con la realidad era mera coincidencia.

Haciendo uso, además, de un cinismo exacerbado, porque ya han demostrado que, tratándose de incumplir leyes, no tienen manías, lo hacen cada día, con la Ley orgánica de educación, lo hicieron con la Constitución, y hasta con el propio Estatuto de autonomía de Catalunya. Se cargan nuestras cartas magnas sin sonrojarse, pero se acogen a una mala interpretación de la Ley de la renta garantizada para denegarles la prestación a las víctimas de la violencia de género y a las personas sin hogar.

Y todo para ahorrarse el pago durante unos meses. ¿Cuál va a ser el próximo colectivo al que van a excluir? ¿Vamos a tener que hacer una ley por cada colectivo que ustedes excluyan?

Desde Ciudadanos afirmamos que, en base al articulado original, el Govern no puede excluir a las víctimas de violencia machista, ni a las personas sin hogar, porque sus recursos residenciales no son permanentes. Denunciamos, con toda nuestra energía y con toda nuestra indignación, que el Govern se haya aprovechado de estos dos colectivos para ahorrarse unos euros, que luego se gastarán, muy probablemente, en lo que acostumbran.

Y reiteramos que estos colectivos ya tenían derecho a percibir la prestación antes de esta proposición de ley. Lamentamos el maltrato sistemático del Govern a las leyes que provienen de la sociedad civil, como la renta garantizada de ciudadanía o la Ley de derechos del colectivo LGTBI. Cuando se aprobó la ley se apresuraron en apropiársela y salir en todas las fotos, pero ahora que los focos, pues, no están, no tienen ningún interés en desplegarla. Dejen de intentar tomarle el pelo a la ciudadanía. Si no les gustaba la ley, haberlo dicho en su momento. Ya está bien –ya está bien– del «se acata, pero no se cumple», ya está bien de saltarse las leyes que no les gustan.

Y, si creían que no había dinero para..., o que no había que dedicar estos recursos a las personas, pues, que peor lo estaban pasando, pues, haberlo dicho entonces, pero basta ya de discursos que ni ustedes mismos se creen, ya está bien de postureo, porque sus hechos les definen, no sus palabras.

Y los hechos son que están destrozando una ley que pretendía ser la última red de seguridad de los que peor lo están pasando. Y me gustaría..., me refería al diputado Jordi Albert y a los señores del Govern, que, más allá de las declaraciones, como ha comentado el diputado Raúl Moreno, ¿no?, de Josep Ginesta, y del propio grupo promotor de la renta garantizada, que el 155 no tenía nada que ver. Pero, es que, claro, dicen: el 155 ha retrasado el reglamento. Pero, es que, claro, entonces, el 155 ha retrasado también el reglamento de la Ley LGTBI aprobada hace cuatro años, o la Ley de accesibilidad aprobada en 2014, o la Ley de derechos y oportunidades de infancia, adolescencia, de 2010, que no tiene reglamento, o la Ley de apoyo a las familias de Cataluña, de 2003, que no tiene reglamento, la Ley de servicios sociales, de 2007, que tiene la cartera de servicios sociales desactualizadísima, o la Ley de acogida familiar para personas mayores, de 2001, que, diecisiete años de su aprobación y no tiene reglamento. Ya está bien, dejen de mentir.

Desde Ciudadanos vamos a votar a favor de esta proposición de ley, obviamente, porque estamos de acuerdo con el derecho de estos ciudadanos a recibir la prestación, porque si hay que aprobar esta ley para que el Govern afloje la cartera en beneficio de los ciudadanos, lo hacemos.

Agradecemos al diputado Raúl Moreno su presentación. Ahora bien, no me quiero ir de este faristol sin decirle al Partido Socialista que me gustaría ver este mismo entusiasmo por ayudar a las personas sin hogar, tanto cuando están en la oposición como cuando están en el Gobierno. Porque, claro, luego les vemos en Hospitalet, que llevan gobernando cuarenta años, y en el pasado julio tumbaron una propuesta de realizar un censo de personas sin hogar para poderles hacer un seguimiento y planes de inserción social y laboral. Algo que a nuestro parecer fue un error y esperamos, pues, tengan la voluntad de rectificar.

Gracias.

(Aplaudiments.)

El president

Ara, en nom del Subgrup Parlamentari de la CUP - Crida Constituent, és el torn del senyor Vidal Aragonés.

Vidal Aragonés Chicharro

Bona tarda. La darrera vegada que vam parlar de renda garantida de ciutadania, aquest grup acabava la seva intervenció, per una banda, agraint al Grup Socialista la proposta que havia fet. En segon lloc, desitjant que no tornéssim a parlar mai més en aquest Ple de renda garantida de ciutadania; però també, en tercer lloc, dient d'una manera molt clara, que, per desgràcia, malauradament, en tornaríem a parlar. I, tal com vam acabar l'anterior intervenció, la comencem avui: agraint-li, en aquest cas, al Grup Socialista en la persona del diputat Moreno, la proposició que ens porta al Ple d'avui; en segon lloc, pensant que tant de bo mai en tornem a parlar, al Ple, de renda garantida de ciutadania, però, amb una perspectiva clara que ens sembla que en tornarem a parlar en aquest Ple.

Per entrar..., amb relació al contingut del text que es proposa, primer en la fórmula que ho expressava el Grup Socialista i en la transaccionada. Volem fer un aclariment: és cert que no hauria estat necessari que s'hagués introduït aquesta modificació per reconèixer el dret. I ho volem dir, perquè quedi molt clar, gravat, i perquè si algú ha d'anar als tribunals, a que li reconeguïn, per aquest període, el que anirà des de l'aprovació fins a la modificació, els drets que ara, pretesament, es volen incorporar, pugui defensar que fins i tot el legislatiu, a la cambra, o una part del legislatiu, tenia clar que això ja estava reconegut.

Dit això, cap problema, tot al contrari, agraiem que el Grup Socialista, davant d'una pràctica de l'Administració que és no reconèixer això, doncs, plantegi una proposta de modificació del redactat. I, per tant, ja ens semblava molt bé el redactat inicial, que feia referència, no únicament a les persones sense sostre, sinó a les dones víctimes de violència de gènere, masculista. Això sí, també volem deixar clar que en el format que s'ha transaccionat, és cert que s'inclou a més col·lectius, i, per tant, que des d'un punt de vista subjectiu pot aportar més, però també volem deixar clar que, des d'un punt de vista de tramitació, de reconeixement, i, fins i tot, de requisits complementaris pot ser una dificultat.

Dificultat que, li ho diem al Govern, està a les seves mans que desaparegui, i està a les seves mans d'una manera molt senzilla: a través del reglament. Ara estem en un tràmit d'esborrany del reglament, per tant, redactin el reglament perquè això no es pugui interpretar en un sentit, fins i tot, que pugui suposar minorar drets amb relació a la proposició que feia inicialment el Grup Socialista.

I volem dir, també, que coincidim, amb relació a l'esmena número 3, que era la que plantejava el Grup de Catalunya en Comú Podem. Per cert, nosaltres vam presentar, també, deu esmenes. Cap en aquest Ple. No creiem que tampoc això sigui de tanta importància. Que no ens posem d'acord en la votació o en la tramitació és una qüestió complementària, però sí que és una pena que no ens posem d'acord a veure què necessita de celeritat per al nostre poble, que hauria estat l'important.

I sobre el contingut de la mateixa, sí que volem deixar molt clar que ens semblava necessari que per qüestions com són els joves extutelats, que no poden tenir dret amb una prestació per la seva condició de joves extutelats, doncs, evidentment, es pogués reconèixer més drets o el dret a la renda garantida de ciutadania.

Mirin, fa dues setmanes, amb el conseller aquí, en la seva compareixença, una de les qüestions que els traslladàvem: què fem després d'aquest acompanyament dels menors? Doncs, per molt bon acompanyament que fem dels menors des de l'Administració catalana, si després no els donem una alternativa, doncs, la feina haurà tingut únicament un efecte durant un període. Però aboquem a tota una sèrie de joves –per cert, no únicament els migrants, també joves que no han estat migrants– que no trobin futur, i que no trobin futur no pot ser mai una perspectiva de govern.

La darrera qüestió –i segurament de les més importants–: silenci administratiu positiu. Revisin tota l'actuació administrativa d'aprovació, denegació i, sobretot, desistiment, perquè no es pot convertir el que és el dret al silenci administratiu positiu, en un suposat desistiment a través de mecanismes burocràtics. I això ho han de revisar.

I tornem a traslladar, per una banda, als diputats i les diputades de Junts per Cat i del Grup Republicà, ho vam fer al gener, des del gener parlem amb ells i amb elles d'aquest tema. Ho vam fer, també, des del primer moment que vam tenir conseller, amb el senyor El Homrani, dient-li d'una manera molt clara que nosaltres pensàvem que hi havia una mala gestió de la renda garantida de ciutadania.

Se'ns va contestar que potser hi havia una afectació, no del 155, que això ja s'ha deixat clar, sinó de la inexistència de reglament o de la comissió de govern. Però els ho tornem a dir: no és un problema ni del reglament ni de la comissió de govern, és un problema d'un determinat model de gestió, que si no l'utilitzem d'una manera adequada, la fórmula de gestió acaba buidant absolutament el que són drets subjectius.

I acabem com hem començat: tant de bo no tornéssim a parlar mai més en aquest ple de renda garantida, però malauradament, en tornarem a parlar.

(Aplaudiments.)

El president

Gràcies, diputat Aragonès. Ara, en nom del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, és el torn del senyor Santi Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, en primer lloc, a mi no em costa gens reconèixer que no... –segur que a molts de vostès no els cap cap mena de dubte–, que en el nostre partit..., aquesta, una..., aquesta és una llei, la de la renda garantida de ciutadania, és una llei que no ens entusiasma. No ens entusiasma però també em permetran dir, perquè els interessats, doncs, no ho han dit, que als anteriors governs tampoc els entusiasma. Jo diria que els entusiasma menys del que ens entusiasma a nosaltres. Perquè vull recordar que aquesta ILP que es va presentar durant l'any 2013 va ser aprovada en el Parlament l'any 2014, no es va aconseguir aprovar definitivament fins a l'any 2017, que hi havia un govern, primer, de Convergència, sol, que no li entusiasma aquesta llei, i després un govern de Convergència amb Esquerra Republicana, semblant al que hi ha a dia d'avui, que tampoc li entusiasma.

I hi han hagut intervencions, que feien referència, precisament, a l'èmfasi de la consellera Bassa perquè s'aprovés aquesta llei, i al del ponent, per part de Junts pel Sí, en aquell moment, l'actual conseller El Homrani. Al respecte d'aquesta llei, doncs, em permetran una apreciació personal: estic convençut que estava més entusiasmada amb aquesta llei l'actual conseller El Homrani que

no pas la consellera Bassa. És més, hi va haver un moment del procediment de tramitació d'aquella llei, que van aconseguir..., el Govern va aconseguir ajuntar tots els grups parlamentaris amb una posició unànime en contra de la posició que estava defensant el Govern. I dic: «Entre tots els grups parlamentaris.» Tots, també el Partit Popular.

No vàrem ser..., no en som entusiastes, però la vam defensar, des d'un primer moment, perquè enteníem i entenem que era una bona eina i pot ser una bona eina, ben utilitzada. Vam utilitzar tot el tràmit parlamentari per intentar-la modular i per intentar que fos una llei que fos perfectament assumible. I aquest va ser el nostre paper en la tramitació d'aquesta llei, però era imprescindible deixar constància de que segurament el que hi estava més a la contra, precisament, era el Govern.

Aquesta és una prestació, la de la renda garantida de ciutadania, ja s'ha dit, que té moltes casuístiques, que té moltes particularitats, i que, per tant, feia..., fa imprescindible el desenvolupament d'un reglament que intenti preveure totes aquestes casuístiques i totes aquestes solucions. Ja hem sentit a dir que, evidentment, la culpa de que avui estiguem aquí, parlant d'aquesta modificació puntual de la llei, per a una casuística determinada, doncs, és culpa del 155, que és el que va aturar el reglament.

I, mirin, doncs, si m'ho permeten, els diré que sí, és possible; amb matisos que ara els explicaré, però sí, és possible que el 155 en tinguis responsabilitat.

Per exemple, les 155 monedes de plata que van significar que el president Puigdemont no convoqués unes eleccions un determinat dia i, per tant, pogués evitar l'aplicació del 155 de la Constitució. Però també el fet de que el 155 que es va aplicar a l'octubre era una situació transitòria que havia de durar fins al mes de gener, però, clar, la majoria que va guanyar les eleccions el 21 de desembre, doncs, es va anar entretenint, no tenia pressa de convocar govern –ja li devia anar bé això del 155– i ho va anar allargant fins al mes de juny. I, finalment, el 155 tampoc no va destituir el Departament sencer d'Afers Socials, va destituir la consellera, i no crec jo que fos la consellera la que hagués de redactar, del seu puny i lletra, el reglament que havia de desenvolupar la Llei de renda garantida de ciutadania.

Però aquí anem al rovell de l'ou. I el rovell de l'ou és que el pressupost del 2017 –i d'aquí peca el problema– no contempla l'entrada en vigor de la renda garantida de ciutadania. I, per tant, com el del 2018 és prorrogat del 2017, tampoc el del 2018 contempla l'aplicació de la renda garantida de ciutadania. I, per això, el treball que s'ha anat fent amb relació a l'aplicació de la renda garantida de ciutadania ha sigut limitatiu, és a dir, intentar denegar totes les peticions possibles per evitar que les partides pressupostàries sortissin de mare amb relació a allò previst en el pressupost del 2017. I, per això, segurament, moltes de les denegacions que s'han fet automàtiques, perquè no hi havia temps de resoldre i perquè hi havia el silenci positiu, han estat fruit precisament d'aquesta circumstància.

Per això nosaltres avui donarem suport a aquesta modificació puntual, que resol una casuística concreta...

El president

Diputat, se li ha acabat el temps.

Santi Rodríguez i Serra

...de la Llei de renda garantida –i acabo–, sense perjudici de que, evidentment, la solució rau: un, en el reglament; dos, en dotar el pressupost adequat.

Gràcies, president.

El president

Gràcies, diputat. Cridarem a votar.

(Pausa llarga .)

Votarem, en primer lloc, l'esmena número 3 del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, atès que l'esmena presentada conjuntament pels grups parlamentaris de Junts per Catalunya i Republicà ha estat objecte d'una esmena transaccional amb el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, i la votarem posteriorment.

Per tant, votarem, ho torno a repetir, primer, l'esmena número 3 del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem.

Comença la...

(Remor de veus.)

Ara sí.

Comença la votació.

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 11 vots a favor, 110 en contra, 3 abstencions i un diputat o diputada que no ha votat.

Passem ara a votar l'esmena transaccional signada pels grups parlamentaris de Junts per Catalunya, Republicà i Socialistes i Units per Avançar.

Comença la votació.

(Alguns aplaudiments.)

Esperin-se, en tot cas, que proclamem els resultats, i després, si volen aplaudir, aplaudeixin.

Aquesta esmena transaccional ha estat aprovada per 126 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

(Aplaudiments.)

A continuació, i d'acord amb allò que estableix l'article 138.3 del Reglament, el conjunt de la iniciativa se sotmet a una sola votació.

Així doncs, votem ara el text de la proposició de llei resultant.

S'inicia la votació.

La Proposició de llei de modificació de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, ha estat aprovada per 126 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

(Aplaudiments.)

Se suspèn la sessió fins demà al matí. Bona tarda.

La sessió se suspèn a dos quarts de set del vespre i nou minut

